

نجات زندانی

دُعاهای قُرْآنیه مُشتمل

بر مقدمه ای از مؤلف در باب دعا و ترجمه ای از مقدمه ادعیه القرآن
آیه اند شہرستانی و متضمن یکصد و پنجاه دعای وارده در قرآن کریم
و تکرار ای حاوی بیست فقره از آیات و سورت قرآنی مخصوصه

بنمازها و اوراد - ماثوره از این بیت اہل بیت علیہم السلام
گرد آورده

علیرضا حکیم خسروی (خسروانی)

از انتشارات

شرکت نجفی حاج محمدزین قبال و شکار

کتابخانه مسجد اعظم قم
از کتابخانه مسجد اعظم قم
۱۳۵۵
۵۷/۳۵۶

شماره قفسه: ۴۳
شماره کتاب: ۲۸۱
تاریخ ثبت: ۷۷/۸/۲۵
شماره مسلسل:

تاریخ ثبت: ۵۲/۲/۱۱
شماره عمومی: ۱۹۱۰۹
شماره خصوصی:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مُقَدِّمَةٌ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰی

برادران ایمانی و ایرانی عزیزم . خداوند ما را فرجام نیک عطا فرماید : در سایه قرآن زنده بدارد و در سایه قرآن میراند . اندکی بخود آئیم و بخوشین بگریم که سراپا غرق دریای فقر و سکت میباشیم و همواره مبتلای بناداری و هستی باشیم - هر چه باشیم و هر چه بشویم و هر چه بپوشیم و هر چه بپوشیم در عین حال تسخیم یعنی بنده و نیازمندیم - جز انعام و عفو و انکسار و ابراز بیچارگی و افتقار چاره نداریم و از تضرع و خشوع و تقنا و خضوع بدرگاه یگانه وجودی نیاز و ببارگاه آفریدگار چاره ساز نگزیریم - آنچه داریم از جای دیگر است و دیگری بماده و بهر دم که بخوابد از ما میساند و هر آن که صلاح میبرد آن میافزاید باید هر چه میخواهیم از سبب ساز بخوابیم و بسبب چشم ندوزیم و دست عابد رگاه کبریا می کریم بی انبار برداریم - درست است که جهان جهان اسباب عقل و مسمیای دنیا بر روی بیاں علت و معلول نهاده است ولی غایب لغصوی علة العمل خداست و مابقی ماعدات اند و علت تامه نیستند - دین ما هم مصدق همین دعوی و آئین ما هم بر همین معنی گواه است . ولی مسلت از حق و درخواست از آفریدگار مطلق منافی با این فلسفه نیست بلکه خود بخود آنت و دعا خود یکی از ماعدات و سببی از اسباب علتی از علل فراهم گشتن موجبات مسؤل بنده نیارند

در اینجا مقصود ما بحث فلسفی و تذکر اقوال حکما و عرفا و تمکین نیست و این گفتگو موکول بجای محل خود میباشد فقط گوئیم که دین حلیف قرآن شریف ما را امر به عاف فرموده حتی نخواستن از خدا را استسکار از عبادت شمرده و جزای سنگبران را ذلت در میزان قرار داده است

در سوره دوم (البقره) آیه ۱۸۵ فرماید : **وَ اِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ اٰجِبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَا فَلَیَسْجِدَ لِيْ وَلَهُ مِثْرُ الْوِزْنِ اِلٰی لَعَلَّهُمْ یَرْشُدُوْنَ** در سوره بقره (الأعراف) آیه ۵۵ فرماید : **اِذْ عَوَارَجْنَا کُمْ نَضْرَعًا وَ خَفِیَّةً اِنَّهٗ لَا یُحِبُّ الْمُعْتَدِلِیْنَ** (۲)

و باز در سوره بقره (الأعراف) آیه ۲۹ فرماید : **وَ اِذْ عَوَّاهُ مُخْلِصِیْنَ لَهٗ الدِّیْنَ کَاۤیْدًا کَمْ یَعُوْدُوْنَ** (۳)

و باز در سوره بقره (الأعراف) آیه ۵۰ فرماید : **وَلَا تَقْسِدُوْا فِی الْاَلَاۤیِصِیۡنَ** (۱) و چون بندگان من مرا از تو بخوابند و از من سوال نمایند من نزدیکت باشم هر زمان مرا بخوانند جواب خواننده و دعا کننده را میدهم . پس آنها هم باید دعوت مرا اجابت کنند و بمن ایمان آورند شاید که هدایت شوند و بر شد عقلی برسند .

(۲) بخوانید پروردگار ما را با خواری و فروتنی و در نهانی و پنهانی (و در دعا تجاور از حد نکنید و آنچه مناسب حالتان نیست از او طلب ننمایید) چه او تجاور کار از حد دست نمیدارد (۳) و بخوانید خدا را با حسن خاص خالی از هر گونه شرک و ریاء . بهمانطور که شما اینجا

کرده و از عدم بوجود آورده پس از مرگمان نده میشود و برگزیده و حساب میدهد

۴
إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (۴)
و باز در سوره بقره (الأعراف) آیه ۱۸۰ فرماید: وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى
فَادْعُوهُ بِهَا (۵)

و در سوره بقره (الاسراء) آیه ۱۱۰ فرماید: قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا اللَّهَ
أَيُّهَا مَنْ دَعَا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى (۶)

و در سوره نوره (مریم) آیه ۳۸ فرماید: وَاعْتَصِرْكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَادْعُوا رَبِّي عَنَى أَلَا أَكُونُ بِذَعَاءٍ رَبِّي شَقِيبًا (۷)

و در سوره ممت و نجم (فرقان) آیه ۷۷ فرماید: قُلْ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا رَبِّي لَوْ لَا
ذُنُوبُهُمْ لَكُنْ قَدْ كُنْتُمْ أَهْلًا لَهَا (۸)

(۴) در روی زمین پس از اصلاح آن فساد و تباهی کاری کنید. با ترس از عتاب طمع
در ثواب و رانجوانید زیرا رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است

(۵) و برای خدا نامهای نیکو نیست پس او را با آن نامها نخوانید

(۶) بگو خدا را بنام آنکه یا بنام رحمن بخوانید بهر نام بخوانید مساویست و نامها

نیکو مختص باوست

(۷) - (ابراهیم علیه السلام بآن مردم گفت) من از شما و از آنچه بجز خدا آنرا
بخوانید دوری بگیرم و خدای خودم را من بخوانم و امید آن دارم که از خواندن پروردگارم بخت
و نومید نباشم (پس آنکه شما از خواندن معبودهای خودتان نومید و بخت میباشید)

(۸) - (یا محمد بکافران بگو) اگر دعای شما نباشد (که آنوسیده انصالی بین شما بین

۵
در سوره جملم (مؤمن) آیه ۱۳ فرماید: فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۹)

و باز در سوره جملم (مؤمن) آیه ۶۰ فرماید: وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ
لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ (۱۰)

و باز در سوره جملم (مؤمن) آیه ۶۵ فرماید: هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۱)

با توجه بآیات مذکوره برای ستدینین باسلام و تمسکین بقرآن شرط پرستش خداوند است

و شرط تذلل بدرگاه او استعانت و استدعاست بنده ای که هر چه بخواهد از خدای خود بخواهد
و از غیر خدا جدا و منقطع باشد دلیل توحید و خضوع و بجا پرستی اوست و اگر جز این کند علامت شرک

خدا است) پروردگار من بشما اعتنا و توجهی نمیکند. شما کذب بین خدا کرده اید و آنرا دروغ شنیده
اید بنا بر این عذاب خدائی برودی لازم عمل شما و ملازم شما خواهد بود

(۹) پس خدا را از روی خلاص و بدون ربا و خالی از شرک بخوانید هر چند کافران از شما

آیند نباشد

(۱۰) و پروردگار شما گفت مرا بخوانید (یعنی آنچه را بآن نیازمند هستید از من بخوانید)

من دعای شما را مستجاب میکنم چه آنکه از پرستش من استکبار میکنید (یعنی کبر و نخوت شما مانع
دعا است) برودی با حالت ذلت و خواری و در جهنم خواهند شد

(۱۱) اوست زنده جاوید معبودی جزا نیست پس او را با حال خلاص و خالی از

شرک بخوانید ستایش من مختص بخدای پروردگار جهانیان است

و ملر و هوا پرستی است و دست - و چین میاید که بخود گرفتار و از آفریده خویش غافل است بخوشتن
مشغول و نسبت بربیب کننده خود جاهل است - و چون نشتیم که ما را از دگر گزیری و جز
ابر از بخیر و انکار چاره ای نیست گوئیم :

در درجه اول چه دعای بهتر و دعا مانیکه خداوند متعال خود بهما تلقین نموده و در قرآن کریم
طریق خواستن را دستور فرموده است بقرآن مولوی ای دعا از تو اجابت نم تو ای منی از تو هاست هم تو
و در درجه دوم دعا مانیکه از زبان پسر عزیز ماصنی الله علیه و آله و آله ما دین سلام الله علیه
در مقام خویش از خدا جاری گردیده است بوسیله منجربین صادق و امین مبار سیده است

از محقق بزرگی طاب الله ثراه تذکری بیاد دارم که برای تقریب بذهن بطور مثال می
فرمود : «بیچ وقت با دعای مجعول خدا را بخوانید و پس از دعای مذکوره در قرآن و
اوعیه مانوره از رسول اکرم و ائمه معصومین سلام الله علیهم اجمعین که صحت صدور آنها از ناحیه
آن بزرگواران مسلم شده باشد دعائی بر زبان نیاورید زیرا برای مکانه با پادشاه بدو باید با
در باری را آموخت و پس برای عرض نیاز بدرگاه سلطان رفت چه ممکن است با گفتن عبارت
نامناسب یا لغوی بجای جلب عنایت شاه اسباب سلب محبت و افزایش سازید و خارج از
مقام تسلیم و توحید بذكر کلام بجائی پیر و ازید .»

در خبر صحیح است که خداوند بوسی علی نبینا و آله و علیه السلام فرمود : (ای موسی
باز بانی مرا بخوان که آن مرا معصیت نکرده باشی .) و چون ما را از بانی نیست و تمام وجود ما
خوطه و در دریای عصیانست همان به که باز بان خوشش یعنی دعای قرآنی و دعای صحیح
وارد از رسول خدا و آل طاهرین او و بالاخص دعای صحیفه ملکوتیه استجاده که با بهترین و پر

ایج ترین کتب ادعیه اسلامی است و را بخوانیم و آنچه بخوانیم از درگاه ذی جلالش با نوسیده و
با آن اسنه طلب نمایم

و اما شرط دعا علاوه بر آنچه در کتب مقدسه ادعیه از ناحیه بزرگان ما ذکر شده و بصحت
پیوسته است بزرگترین شرط آنکه آنچه از خوبی بخوانیم بدو ابرای عزیزترین دوستان و برادران مسلماً
خود بخوانیم و چون در مرتبه اول ما را از محمد و آل عزیزتری نیست شایسته است که اول آنها را دعا
کرده و از خداوند برای آنان بذکر صلوات طلب رحمت کنیم و پس بعرض حال و ذکر نیاز خویش
بپردازیم چه باز مرده و قیحه آن هم عاید خود ما خواهد شد و بخود ما برگشت خواهد نمود چنانچه تمام ادعیه
صحیح مانوره نیز عادی صلوات بر محمد و آل است و گفته مرحوم حاج میرزا محمد علی واعظ خوانساری
طاب ثراه : برگ درخت اگر برای ریشه درخت طلب آب کند با نتیجه برای خود طلب کرده است
مولای متقیان علیه سلام نه الملك المنان فرماید : «اذا كانت لك الى الله
سجانه حاجه فابدء بمسئله الصلوة على رسوله صلى الله عليه وآله ثم
سل حاجتك فان الله اكرم من ان يسئل حاجته فبقصص احدهما و يمنع الآخر
صفحه ۳۱۲ جلد چهارم شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید چاپ مصر» (۱)

و این باز خود نشان بکتا پرستی است که هر چند انبیاء و اولیاء و بالاخص سرسلله آنهاست
ختمی مرتبت و ائمه هادین را مشمول منتهای عواطف حق تعالی بدانیم باز آنها را مستغنی از برکات
بی انتهای او نشناسیم و بوسیله منتهای رحمت برای آنان که بلا شک مستجابست دعای خویش
را بذروه قبول برسانیم و اجابت آنرا طلبکار شویم

(۱) یعنی : چون ترا حاجتی بدرگاه خدای سبحان باشد خواهش خود را بدرخواست درود و رحمت

بامقدمات مغرضه چون ادعیه مروه از آل اطهار علیهم السلام در کتابهای مبطوعه
متعددی توسط بزرگانین و اهل عرفان یقین جمیع آوری شده است و اهل حقیقت و حیلان
باجمع بان کتب استغیای خط خود را می کنند و با آن زبانها از خدای خوشین سترهام مینمایند
و از ادعیه مذکوره در قرآن کریم جز مجموعه ای که حضرت آیه الله سید بهبه الدین شهرستانی مدظله گرد
اند و اخیرا پس از اتمام این مجموعه نسخه از آن زیارت نموده ام مجموعه دیگری در دسترس اهل بازو
ارباب نیاز و متوجین بخدا و مستولین بدرگاه حضرت چاره ساز ندیده ام با بهره کم و سرمایه اندکی
که مرا بتوفیق خدا بنحوشه چینی از خرمن اهل علم و صفا بدست آمده است بر آن شدم که در این رساله
مختصر دعاها لیکه خداوند متعال بر بندگان منت نهاده و در کلام عزیز بوسیله خاتم پیغمبران باین
نام توان القاء فرموده است گرد آورم و با ترجمه و تفسیر ساده ای بر رسم تحفه و هدیه بدسترس برادران
دینی خود بگذارم تا در مقام استدعا و تقاضا خدا را باز بان خودش بخوانند و این بنده مستذرا هم در حال
و عتابیا دآورند -

و اما مجموعه ای که بنام (ادعیه القرآن) بعلی و تعلیم شیوای حضرت علامه کبیر
آیه الله سید بهبه الدین شهرستانی گرد آمده و انتشار یافته است و مجلدی از آنرا خود معظم له در سفر
اخیر طهران بنگارنده غایت فرمودند مشتمل بر مقدمه ای حاوی چهار فصل است سپس از آن دعاها
قرآنی را نسبت بموارد حاجت و بخواص در بیت باب مبطوع فرموده و بدسترس اهل نیاز گذارد
و تفاوتی که بین آن مجموعه گرد آورده حاضر است :

بر رسول خدا ص آخر کن سپس حاجت خود را بخواه چه خداوند مکر میرزا است که از او و خواهش
شود و یکی از آن رو را بر آورد و دیگری را رد کند -

(۱) این مجموعه بترتیب سور قرآنی از ابتدا تا انتها جمع آوری شده و مجموعه ادعیه قرآن
آیه الله شهرستانی چون نسبت بمورد حاجت تعجیل شده است آیات بطور مختلط است و در
هر باب از هر سوره که مورد لزوم بوده آیه تناسب اذکر فرموده اند

(۲) در نسخه ادعیه القرآن دعاها غالباً بطور مکرر آمده و یکت آیه در چند باب نسبت مورد
حاجت تکرار شده است ولی در مجموعه حاضر چون بترتیب سور قرآنی است تکراری در آیات نشده است
۳ نسخه (ادعیه القرآن) فقط شامل آیات قرآنی و در حواشی ذیل صفحات بجز

سوره و شماره آیه مربوط بان بدون ترجمه و تفسیر الکتفا گردیده است و نسخه حاضر علاوه بر ترتیب
سور و ذکر آیات تفسیر و ترجمه مختصر آنهم ذکر شده است که فارسی زبانان در ضمن دعا از مفهوم آیه
مبارک که نیز آگاه شده و بدانند که بدرگاه معبود از زبان خود او چه عرض نموده و چه مطلبی خواسته اند

(۴) رساله حاضر متضمن آیات بیشتر است که افاده دعا میکند ولی چون مسببات
ادعیه قرآن فقط ذکر دعاها می قرآنی بوده مشتمل تمام بر آیات مذکوره در این رساله نباشد

پس از ذکر فوق - نظر باینکه این بنده همیشه از خوان نعمت فضایل و سفره انعام کمالات
آن علامه ربانی متعظم بوده و هستم برای اینکه مجموعه حاضر دارای مزایای بیشتر و فوایدی افزون تر
برای تمکیشان عزیز و هموطنان گرامیم بوده باشد دریافت آن رساله را مفتاح شمرده و در این مقدمه
بترجمه چهار فصل مقدمه فاضله و حکیمانه نسخه (ادعیه القرآن) نیز مبارکست نموده و در خاتمه
کتاب تم تقسیم او عیرا بنحویکه حضرت آیه الله شهرستانی در نسخه مزبور جمع آوری فرموده اند ضمیمه
رساله حاضر بطور فهرست نموده ام که در اقع ترجمه ای هم از کتاب (ادعیه القرآن) آقای سرکار
ضمن این مجموعه درج شده باشد و برادران یمیم از هر دو نسخه در طی مطالعه این مجموعه مستفید شوند :

اینک ترجمه مقدمه مذکوره
فصل اول - در حقیقت دعا

دعا، در عرف عمومی جلب توجه خوانده شده بسوی مطلق است که درخواست میشود و چون گفته شود (دعا زید عمر و...) یعنی زید (بوسیله خدا یا اشاره یا نام بردن یا غیر اینها) فکر و نظر عمر و را بجانب خود ملتفت ساخت چنانکه آیه مبارکه (ثُمَّ ادْعُهُمْ يَا بَنِي آدَمَ لَا تَخْشَوْا هَٰذَا الْعَالَمَ الْأَقْبَرُ) یعنی (ای ابراهیم چون مرا غافل داشته پس آنها را بخوان تا بشتاب نزد تو آیند) و همچنین است دعوت و خواندن کسی برای آمدن بخانه یا بر سر سفره دعوت کننده چنانکه آیه مبارکه (وَإِذَا دُعِيتُمْ فَأَخْلَوْا) یعنی (چون شما را بخانه خود برای صرف طعام دعوت نمودند داخل شوید) و آیه (إِنَّ آتِيَ الْيَهُودَ الْيَوْمَ لَجَعَلَنَّكَ آخِرَ مَا سَفَقْتُمْ لَنَا) یعنی (پدرم ترا میخواند یعنی میخواهد تا مرا آبیاری ترا بدد) و معنی دعا، در عرف شریعت اسلامی نیز جلب توجه خداوند سبحان و تعالی بطرف دعا کننده است تا او را اجابت کند با این فرق که مقصود از توجه باری عز اسمه توجه فیض و فضل اوست نه توجه فکری یا جسمانی چه اینگونه توجه برای خدا تعالی محال و ممتنع است همچنانکه مقصود از اجابت او قضای حاجت بنده یا اعطای خواسته اوست و مراد از جواب خدائی اشاره یا علی گفتن یا غیر آن نیست

فصل دوم - در استحباب دعا و فوائد آن

چون دانستیم که حقیقت دعا طلب توجه خداوند بطرف بنده نیازمند بوسیله فیض و فضل او برای عطای خواسته اوست نیز باید بدانیم که دعا، باین معنی در شریعت اسلام بخیر کتاب عزیز و سنت متواتره مستحب مؤکد است. و طوائف مسلمانان اجماعاً بر استحباب آن متفقند و نزد

کلیه ارباب عقول سلیقه و عیبی در آن متصور نیست بلکه فکر و رآی هر عاقلی بحاجت دعا، حاکم و مصلح و حکیم آن ناطق میباشد خیر اینکه در سالهای اخیر پاره ای از فلسفه بافان و مکررمان گرا کنندگان و یا غیایان فزنی تابان (الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ أَنْتُمْ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الْخَالِسِينَ) در فایده دعا و حکمت تشریع و مصلح تسکند دعا، سنوالات بسیار دارند و چون چهره آبی می نمایند و جواب معنی که من در ضمن سایر جوابها برای آنها دارم بر حسب اختلاف پرسش کنندگان و طرز سؤال آنها مختلف است از جمله آن وجوه اینک:

افکار آدمی مقدمات اعمال اوست و رشته افکار هم بسته باز و آمال اوست و آرزو هم قویترین عامل در خیال اوست - این قضایا در الواح اذمان ثبت است همچنانکه در حقیقت وجود هم ثابت میباشد و چون مادام که خیال آدمی مشغول نشده است فوائد آمال او در آن منعقد نمیشود و تا شخص را آرزویی نباشد عملی از او بمنفعه نهد و نخواهد رسید فلو آمال او مربوط بصدر اعمال او خواهد بود و در سلسله عالم وجود این حلقهات یکی دیگر می متصل و مرتبط است هیچ کس را مغفرتی از آن نمیباشد - بنا برین هر وقت خیال قوت گیرد آرزو با نیز قوی شود و طلب انسان بای غایت مطلوبش شدت یابد و چون طلب آدمی برای غایتی که در نظر دارد شدت کند توجهش بآن جهت و مقدمات و مبادی آن افزون گردد و چون توجه بطرف آرزو زیاد شود ریسان عمل محکم گردد و عزم او قوی شود و جوارحش بشاط آید و حکم عقل و حس و بنا تجربه و آزمون بدون شک و خلاف اذیل و مقصود نزدیکتر خواهد شد - و شکی نیست که بحاج و اصرار دعا کنندگان و دعا بای خواهندگان و تضرع آرزو مندان از بزرگترین عوامل تقویت فکر و خیال و تربیت عزم و آلاست همانا دعا از قویترین مؤثرات در حاضر ساختن مبادی و غایات و توجه جمیع افکار بمقاصد و بسوی مقدمات است

و اگر برای دعا در جامعه بشری غیر از این اثر دیگر سودمندی نباشد همین اثر را کافیست برای آدمی بهتر از امری که او را باز در پیش نزدیک و تحمل مشاق اعمال و تشجیع و دریل بهنات و راتشبوق و صدق عزائم او را تأمین نماید چه سودی تصور خواهد بود (وَالْغَنَاءُ بِالْعَزَائِمِ)^(۱)

جواب سؤال یا حل اشکال - بسی از پرندگان از مایه پرندارچیت که ما بسیار خدا را میخوانیم و دعای مابذروه قبول استجابت نمیرسد؟ بآنکه خدا بیا وعده داده است که: (وَ إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ اجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ)^(۲) پاسخ آنها گوئیم:

مگر خدای سبحان نفرمود: (أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ)^(۳) شما عباد او را رعایت نکردید و پیمان او را شکستید و دشمن او و خود را پرستید لذا بر خدا هم وفای بعد و انجا نبوده یک با شما فرمود واجب نخواهد بود چه خود او فرمود و فراموشش نمی بود که: (أَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَادْهَبُوا)^(۴) و نذر

(۱) غنیمت با ما غرم و صمیمات و پیشکار بدست میاید

(۲) ترجیه آیه قبل گذشت با تجار جمع شود

(۳) سوره ع ۳ (یس) آیه یغ - آیامن باشم ای بنی آدم پیمان منم که شیطان را پرستید زیرا او برای شما دشمن آشکار است.

(۴) سوره دوم (البقره) آیه ۴۰ - بعد من وفا کنید من هم بعد شما وفا میکنم و شما را که از من بر حذر باشید.

(۱) منقول سوره ۱۸ آیه ۱۰۴ - آنکه گوش آنها در زندگانی دنیا ضایع باطل است در آخرت هم در زواریا نکاراند

فرمود: (فَاذْكُرُونِي أَنذُرَكُمْ وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ)^(۱) پس کسیکه خدا را فراموش کند و بنمتهای او را بگریزد و بر او پشت کند و دشمن او را آورد و شیطان پرستند و پیروی هوای نفس نماید و پیمانی که با خدا بسته و فاکند استحقاقی ندارد تا خداوند دعای او را مستجاب گرداند.

فصل سوم در افتراق دعای با همگان و عکس

بسیاری از آنکه دانشی کم و خردی کوتاه دارند چیزی دانسته و از سایر چیزها و مانده اند چون عا رد میآوردند بکار و کردار پشت می کنند و از کوشش و اهتمام دریغ میدارند و بهر سبب میسوره را وای گذارند و چنین نداشته اند که اقدام بدعا و توکل بخدا با سعی و کوشش منافی و با در نبال کردن اسباب سبب بمقصود متباین است - ولی این کار غیر از دینی مضل و بدعتی در دین و مخالفتی با سنت است الهی نیست - چه رسول خدا صلی الله علیه و آله بلا شکست اعظم متوکلین است بر رب العالمین و بلا خلاف دعوی مستجاب داشته است و با تمام اینها از تمام مردم بیشتر تدبیر اسباب ممکنه میسر داشته است و افزون تر از هر فردی توجه خود را بطرف قوای ظاهره معطوف می ساخته است - برای جنگ استعمال قوای معده و تجمیز قشون مستعد میفرموده و از قبائل و طوایف استمداد مینموده و از مال رجال استعانت می جست است - هم تجارت میفرمود و هم زراعت مینموده خندق میکند و راه می ساخت و جانهای دوستان و عزیزان را در راه وصول بمقصود و دفاع از حق بهالکات و مخاطرات می انداخت.

چرا اگر کس این مشقتها و تحمل این سختیها و زحمتهای میگردید و تنها بدعا اکتفا نمی نمود؟ زیرا اینکه دعای اذیقین از بر آدمی نزدیکتر با جابت بود در اکتفای بدعای خود جز حفظ نفوس از آفات و نگهداری اموال از دزدان و عتساف مقصود دیگری نداشت.

(۱) سوره دوم (البقره) آیه ۱۵۲ - پس مرا بسایه آورید من هم شما را بسایه میدارم

آیا اصحاب با وفای کرام و اولیاء عظام و تابعین سیرت و علیهم السلام و انما تر و عارف تر
بحقایق اسلام نبودند؟ با آنکه میدانیم در راه استقامت از وسایل و استمداد از قوی خود را بمملکت میاند
و در طریق تدبیر اسباب ممکنه از هیچ گویی و کوشش خود داری نداشتند تا بمقاصد خود فائز و بآرزوی
خوشتن نائل میشدند و نه با دعا و الکفافی کردند و حال آنکه در دعا و توکلشان از هر کس برتر و اقرب بودند
آیا قرآن عظیم مردم را تدبیر اسباب یکدانه را بمقصد و برساند امر نموده و از اجتناب طریق
نومیدی و السودی نمی فرموده است؟ و با اینکه آنرا بادهای حسدای سحان توحید و توکل بذا
مقدس کبریا و دستور فرموده است در کتاب عزیز خود بآیات: (خُذُوا حِذْرَكُمْ) و آیه
(أَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْجَبَلِ) و آیه (وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ أَكْثَرُ
فَاسَعٍ) آدمیرا بتدبیر اسباب مجاهدت در اعمال مأمور فرموده است

باین مراتب خود نمذاکس است که حد وسط را بگیرد و از افراط و تفریط اجتناب فرماید -
برای تمایب خود بدعا و تمسک شود و از اسباب و خواهش دست نکشد و در عین حال از تدبیر و تهیه اسباب
موصلاً بمقصد و هم در دفع نماید تا آنکه در دعا مصداق (لَسَوْا اللَّهُ فَانْتَهُمُ أَنْفُسَهُمْ) واقع
و مرا شکر گذار باشید و کفران نعمت مرا نمکنید.

(۱) سوره ۴ (النساء) آیه ۷۱ - اسلحه جنگی خود را بردارید و دسته دسته یا همگی برای جهاد
خارج شوید (۲) سوره ۸ (الأنفال) آیه ۶۰ - هر قدر ممکن است خود را برای مبارزه با دشمن تهیه کنید
جنگی و اسبهای کاری نمائید.

(۳) سوره ۱۵۳ (النجم) آیه ۳۹ - برای آید و هر آنچه در ارسی و کوشش است یا چیز دیگر نصیب نمیشود
(۴) سوره ۵۹ (الحشر) آیه ۱۹ - مانند آن کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند خدا هم آنها

نشود و تقاعد و باز نشستن از سعی و کوشش مانند آن قومی نکرد و که پیغمبر خود گفتند: (إِذَا هَبَّ
أَنْتَ وَرَبَّكَ فَطَارَا) انا ههنا فاعِدُون (۱) زیرا خداوند مجاهدین را بر قاعدین برتری
بخشیده و اجر عظیم را اختصاص کوشش کنندگان و مجاهدان داده است (۲)

فصل چهارم - در آداب مسئله دعا

چنانکه دانستیم دعا و مسئلت سنت مؤکده است و بنص قرآن و احادیث متواتره با
امر شده است و خوبی دعا و استجاب آن بین مسلمانان از ضروریات این است که از آن موجب
و دخول در آتش و حرمان از نعم و بهشت برین است (۳) و یاس از دعا باعث نومیدی از رحمت
خدا یا سواطن و گمان بد نسبت ببارتعالی است (۴) - و موافقت بر آن سبب پیروزی و تقوی
و عمل بان موجب نزدیکی به بهترین رفیق و قرب بخدای ذوالجلال و الاکرام و وصول بحسن عاقبت
و نیکی فرجام است.

بفراموش کردن خودشان بسلامت ساخت

(۱) سوره ۵ (المائدة) آیه ۲۴ - تو پروردگارت بروید با آنها بجنگید ما و همین جامی
نشینیم تا شما برگردید.

(۲) سوره ۴ (النساء) آیه ۹۵ - فَصَلَّ اللَّهُ الْجَاهِدِينَ عَلَى الْفَاعِلِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

(۳) سوره ۴۰ (المؤمنون) آیه ۶۰ - اُدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ... الخ که ترجمه آن در مقدمه
گذشت.

(۴) سوره ۱۲ - آیه ۸۷ - يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْأَسُوا مِنْ دَوِّجِ اللَّهِ (ای اهل ایمان
از رحمت خدا نومید نشوید.)

و غایب است از آداب و شرایطی و سنی جز آنچه خداوند قدیم در کتاب کریم خود برای
 بندگانش سنت قرار داده نیست و آن شرایط و آداب عبارتست از خشوع برای خدا و تقصیر
 بدرگاه کبریا و آراستد و قارول و حضور قلب و شاعر چنانکه فرماید: (وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ
 نَضْرَعًا وَ خِيفَةً وَ دُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ) (۱)
 دوم اخلاص بحق و توجه بدرگاه یگانه مطلق با تمام حواس ظاهره و باطنه آیه مبارکه: (وَلَا

تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ) (۲)

سوم احواح در مسلت از خدا و بسیاری دعا آیه مبارکه: (وَ اذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ
 أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا) (۳) و آیه (وَ اذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا) (۴)
 چهارم خواندن با سباحت و صفات علیا و کلمات پاکیزه و اذکار جمیده آیه:
 (الْبِدْ يَصْعَدُ الْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ) (۱) و آیه (وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ
 فَادْعُوهُ بِهَا) (۲) است

در خاتمه فراموش نشود که رکن اساسی در نیکی دعا و شایستگی دعا - ترکیه نفس و تقدیر نسبت
 دار غیر خدا رستن است - یعنی خود را از هر فساد و باطلی قبلاً پاکیزه و منزه سازد و سپس با توجه کامل بدعا و مسلت
 (۱) سوره ۷ (الأعراف) آیه ۲۰۵ - در نزد خدایتین با حالت تقصیر و ترس و بدون اینکه
 گفتار خود را آشکارا کنی پروردگار خود را بپا و آواز

(۲) سوره ۲۰ (الشعراء) آیه ۲۱۳ - با خدا معبود دیگر را بخوان که از خجالت و کار خجالتی
 (۳) سوره ۲ (البقره) آیه ۲۰۰ - خدا را مانند پدران خود یاد کنید بلکه بیشتر و یادوی افروتر
 (۴) سوره ۸ (الأنفال) آیه ۳ - ذکر خدا را بسیار کنید یعنی بسیار باید خدا باشید.

بپر دازد و الله و لی الاجابة و الله الاجابة . (پایان)

در خاتمه از حضور باب فضل و معرفت تثنی دارم که هر نوع خطا و نقیصه ای ملاحظه فرمایند
 بر این بنده منت نهند و یادآوری فرمایند تا در مقام اصلاح برآیم زیر التخیل هر کس در عمل جز با تقاد و
 تذکار صورت پذیر نخواهد بود . و مِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ وَعَلَيْهِ التَّكْلَانِ

بنده نیازمند علیرضا حکیم خسروی

(شبه خردانی)

(طهران تبارخ شعبان المعظم ۱۳۷۲)

(فروردین ماه ۱۳۳۲)

عاشق منقول
 (۱) سوره ۳۵ (الفاطر) آیه ۱۰ - سخن پاکیزه بسوی خدا صعود میکند و کردار شایسته آنرا

در جمع و بلند مرتبه میسازد

(۲) سوره ۷ (الأعراف) آیه ۸۰ - برای خداوندانهای نیکی نیست پس را بان نامها بخواند

دُعَاهای قرآنی

- سورة فاتحہ الکتاب -

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۱) اَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۳) مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (۴) اِيَّاكَ تَعْبُدُ وَاِيَّاكَ تَسْتَعِينُ (۵) اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۶) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (۷)

تفسیر سوره حمد

(۱) میخوانم باری مطهر از خدا کی که جامع صفات کالیه است جزا کوی سستی و سرا و پرستش نیست چون با و سپاه برم پناهم میدهد و چون او را بخوانم بی جوابم نمیکندارد - رحمن است چو که مبط روزی بار خرم عطاوت میکند و هر چند مردم از طاعتش سرپیچی کنند آنرا از رزق خود بی بهره نمیکندارد - رحیم است از آنکه در دین و دنیا و آخرت با ترحم مینماید و کمبیش سهل آسان بر ماقت نهاده و بجهدانی ما ز دشمنانش با تفضل میفرماید - برحمت رحمانیه خود هر گونه نعمتی را شامل تمام موجودات نموده - و برحمت رحیمیه خویش مؤمنین او دنیا و آخرت

مخصوص فرموده است

(۲) شکر و ثنا و سپاس مختص بجدیعت که پرورش دهنده و تربیت کننده تمام موجودات و آفریده تمام مخلوقات روزی دهنده تمام کائنات - آدمیان را آفرید و از هر طریق با نهار و روزی میرساند - بقدرت کامله خود حیوانات را بوجود آورده و در کف رافت خویش با نهار غذا میدهد - و بصیلت هر یک تدبیر کار آنها میسپارید - و توانائی خود جهادات نباتات را نگهداری کرده اتصال آنها از تفرقه و تفرقه آنها را از اقبال بیکدیگر محفوظ میدارد

(۱) قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

(سورة دوم «البقرة» آیه ۳)

(۹) اَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (سورة دوم «البقرة» آیه ۶۳)

(۳) تمام موجودات روزی بخش و بخشیده و تمام پرستندگان و مؤمنان مهربان و بخشاشگراست
(۴) بر اقامه امر خود توانا و در روز حساب جزای اعمال قاضی و پادشاه و متصرف و حق گزار است
(۵) ای پروردگار نعمت بخش ما را از روزی خلوص و تحب اطاعت میکنیم و با خواری و خضوع و بدون ریب و ریا پرستش میکنیم - از تو جز تو را نمیخواهیم و مانند جاهلین بمعرفت تو و در شکان از درگاه تو را دربارت عرض بذلی نمیپرستیم و بر طاعت و عبادت تو و دفع شر دشمنانت از خودت یاری میجویم
(۶) ما را بر راه راست هدایت نما - راهی که لازمه اش رسیدن بتمام محبت و وصول بحب تو باشد و مانع از پیروی هواهای خوشتن و دفع از ملک و ممالک آراء خودمان گردد - راهی که ما را بصورت انسانیت میرساند و اودیت نایل گرداند

(۷) ما را برای رهنمایی فرما که توفیق یافتگان بدین طاعت و بر خورداشتن بکن نعمت اسلام و عبادت خود را زهنمون گشته ای - نه راهی که بهود ارفقه و طریق تقریط پیوده و مونر خشم و غضب تو قرار گرفته اند - و نه راهی که نصایق رفته و طریق فراط پیوده و گمراهی فاده اند توضیح - صراط مستقیم و معتدل اسلامیت است که چند ادبارة آنها فرمود: الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا و صراط مغضوب عظیم صراط تقریط و بصیر است که صراط یثواست و صراط ضالین صراط فراط است که نصاری دباره پیر خود سج قائل بجدائی شدند

(۸) فرشتگان پاسخ گفتند خدا را تو از هر گونه عیب نقصی منزله میباش ما را بجز آنچه خودت با آموختی علم و دانش نیست تویی که بر هر امری دانائی و کارایت تبعضای حکمت و مصیلت است (۹) پناهم بخدا کن از زرقه نادانان با

(۱۰) وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ (سوره دهم البقرة آیه ۱۲۱)

(۱۱) وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

(سوره دوم البقرة آیه ۱۲۲)

(۱۲) رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَإِزْنًا مِّنَا سَكَّابًا

عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ اللَّتَّابُ الرَّحِيمُ (سوره دوم البقرة آیه ۱۲۳)

(۱۳) رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَبُعِّثُهُمُ الْكِتَابَ الْحَكِيمَ وَوَعِّدْهُمْ

إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (سوره دوم البقرة آیه ۱۲۴)

(۱۰) و یاد بیاور زمانی که ابراهیم گفت دای پروردگار من این شهر را محل امنی آن قرار ده و آن کسانی را از آلهی آن

که بخدا و برادر و پسران آن آورده اند از میوه و بهره و روزی نهد

(۱۱) و یاد بیاور زمانی که ابراهیم پایه و اساس خانه کعبه را برپا داشت و بمحل هم با او در بنای خانه گشت سینمود

و سنگت برای او میآورد و در بدرگاه چند اعرضه داشتند پروردگار از ما این عمل را بپذیر و تقرب ما را

بخودت قبول فرما زیرا که توشنونده دعای ما و دانای بنیات و کمونات خاطر ما میاشی

(۱۲) دای پروردگار ما را و نفر را در آئینه عمران طبع و مفاد و مخلص و مسلم بخودت قرار ده و از ذریه ما و نژاد ما گروهی

بنیایا و که مسلم و طبع و مفاد تو باشند و طریقه عبادت و مناسک ما را با ایشان تعلیم فرما و از کارهای

زشت ما بگذر و ما را بخشای چونکه تو گذر کرده و بخشایده نسبت کسانی هستی که از کرده های خود بگشت میکنند

(۱۳) پروردگار از بین آن است پیغمبری برگزین (مقصود است هجر الزمان و پیغمبر از زمانست که آنچنان آیات دلائل خوسه تو را روحی میشود بر آنها بخواند و آنچرا که موجب تکمیل نفوس آنها از آیات احکام

(۱۴) وَنَشِرِ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ مُّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ (سوره

دوم البقرة آیه ۱۵۱)

(۱۵) رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ

وَفِيْنَا عَذَابُ النَّارِ

(۱۶) رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَفْئَامَنَا وَانصُرْنَا

عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

(۱۷) سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

باشد بدانها بیاورد و آنان را از کثافات کفر و شرک و گناهان و کردارهای ناپسند پاکیزه گرداند زیرا که او خدای عزیز

و حکیمی بمغلوب نمیشوی و آنچه بکنی بر وفق صلاح و حکمت است

(۱۴) و مرده بدو شکست بیاور و اگر چون مصیبتی بآنها رسد گویند: (خدا که ما را از این چند بیم و بوسی او بگشت

می کشیم)

(۱۵) و پاره از مردم کسی است که گوید: پروردگار در دنیا ما را از نعمات خود و چیزهای خوب بهره مند فرما

در آخرت هم غنی نصیب ما کن و ما را از شکنجه آتش در آن بدار

(۱۶) چون بنی اسرائیل بجالوت و لشکر ثانی برایشان گشتند پروردگار را صبر و شکیبایی نصیب ما نما

و قدرهای ما را ثابت و استوار بر جاد و بار و ما را بر گروه کافران فیر و زری ده و نصرت عطا فرما

(۱۷) ایمان آورد و پیغمبر را آنچنان جانب پروردگارش با و نازل شده است و مؤمنان هم هر یک بخداوند و فرستاده

او و کتابهای منزل از جانب او و فرستاده گان او ایمان آورده گفتند: دای پروردگار ما، شنیدیم آنچه را از جانب

تو آمده و اطاعت کردیم آنچه از او هر نوای و کتابت - پروردگار ما امرش را و خواهانیم و بازگشت بکلی بکلی

(۱۸) سوره دوم (البقره) آیه ۲۸۶ - رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ لَيْسَ آوْخَاظَنَا
(۱۹) سوره دوم سوره آیه ۲۸۶ - رَبَّنَا وَلَا تَحِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا
(۲۰) سوره دوم سوره آیه ۲۸۶ - رَبَّنَا وَلَا تَجْعَلْنَا مِلًّا لَنَا بِدٍ وَاعْفُ عَنَّا
وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
(۲۱) سوره سوم (آل عمران) آیه ۶ - رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ قُلُوبَنَا بَعْدَ ذَلِكَ قُلُوبًا وَهَبْ لَنَا
مِنْ كَدِّكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ
(۲۲) رَبَّنَا أَنْتَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِعَادَ (سوره
۲۰-۸۸) خداوند تکلیف نمیکند و سختی نیندازد کسرا بگذارد از هر قدر که طاقت او - ثواب آنچه را که سبب خیر
و نیکی کرده عاید خود او میشود و بغیر او نمیدهد و عتاب آنچه را که سبب شر و بدی کرده بغیر خود او و میرسد بآن معصیت
او بگیری عاید نخواهد شد - پروردگار ما را بگیرد با ما و بگذارد از ما را از راه فراموشی یا خطا «از تعویذ و بی مبالا»
ناشی میشود و مواخذه نکند - پروردگار ما را بگیرد با ما و بگذارد از ما را از راه فراموشی یا خطا -
پروردگار ما را بگیرد با ما و بگذارد از ما را از راه فراموشی یا خطا -
و ما را بیاورد و عیب ما را بپوشد ما را بپوشد و رسوا نمند و بر ما رحم کند و بر ما تفضل فرماید - تو قفا و مولی حساب
ما هستی و ما بندگان تو هستیم - و ما را بقبول و غلبه بر کافران و فیر و زی بر آنهای و می فرماید
(۲۱) ای پروردگار ما پس از آنکه ما را براه راست هدایت فرموده و کلامهای ما را در چار و پنج مکن (یعنی
بمیل از حق باطل گرفتار نفرما) و از جانب خودت بنا رحمت و توفیق موبست نما تا که تو مجاوره کارت بخشش
و موبست است

(۲۲) پروردگار ما توئی که (پس از مرگ) مردم را در روزی که شکی در وقوع آن نیست یکجا جمع میکنی

سوم (آل عمران) آیه ۲۷

(۲۳) رَبَّنَا إِنَّا أَمَتْنَا غَفِيرًا كَذُوبًا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (سوره سوم آل عمران آیه ۲۷)
(۲۴) قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ
وَتَعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِدَكَ الْخَيْرِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
(۲۵) تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (آیه ۲۵ و ۲۶ - سوره سوم آل عمران)
(یعنی برای حساب و جزا گردیم میآوردی) خدا که خداوند و در و عدلی خوشتر و غنی نیستی نماید
(۲۳) پروردگار ما بتو ایمان آورده ایم و پیغمبر تو را تصدیق کردیم پس ما را بیاورد و از گناهان ما دور
گذرد و ما را از شکنجه آتش حفظ فرماید
(۲۴) و بگو یا محمد (یا خدا یا که مالک است متصرف صاحب اختیار ملک و دارائی هستی هر کس را در
خود آنچه بخواهی میبخشی و از هر کس از ملک و دارائی او آنچه بخواهی بازمیستانی هر کس را بخواهی گرامی و
غریب میداری و هر کس را بخواهی خوار و ذلیل میفرمائی خیر مطلق بدست توئی که بر هر چیز توانائی
(۲۵) شب را در خصل در و نیکی دایم از شب کاسته و بروزی افزائی، و روز را در خصل در و نیکی
دایم از روز کاسته و شب می افزائی، زنده را زمرده میآوردی دایم از زنده بیرون میندازی و زنده را زنده
از تنگم یا عالم را از جا حسل و مومن را از کافرا بیاوردی و از زمین خارج میسازی، و مرده را زنده میگردانی
دایم از زنده بیرون میندازی و زنده را زنده بیرون میندازی، و هر کس را بخواهی در دنیا
شمار میدهی

(۲۶) هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

سوره سوره آل عمران، آیه ۳۳

(۲۷) رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (سوره سوره آل عمران)

آیه ۴۶

(۲۸) قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ رُسُلِهِمْ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَئِنْ كُنَّا مِنْ أَكْثَرِ النَّاسِ لَا نَعْلَمُونَ

(سوره سوره آل عمران، آیه ۷۸)

(۲۹) وَمَا كَانَ قَوْلُكُمْ إِلَّا نَاقُصٌ وَتُفُوتٌ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

أَفَدَأَمَتْنَا إِنَّا قَالُوا لَا تُفْلِتُنَا وَقَدْ أَعْتَدْنَا لَكُمُ الْعَذَابَ أَفَلَا تَعْلَمُونَ (سوره سوره آل عمران، آیه ۱۴۶)

(۲۶) در آنجا زکریا پروردگار خود را بخواند و گفت: ای پروردگار من از جانب خودت بمن نسل و فرزند پاک

موجب فرما تا حق که تو شنونده و عایب باشی

(۲۷) پروردگار ما آنچه بر رسولت نازل کردی ایمان آوردیم و رسول تو را پیروی کردیم پس ما را در زمره

گواهان بوحدا نیت خود ثبت فرما

(۲۸) بگو ما بخدا و آنچه بر ما نازل گشته است ایمان آوردیم و آنچه بر ابرهیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب

و هاساط نازل گشته و آنچه موسی و عیسی و پیروان از جانب پروردگارشان عطا شده نیز ایمان داریم پس هیچ

یک از آنها فرقی نمی بینیم و نسبت باو طبع و سلم میباشیم

(۲۹) و گفتار آنها جز این نبود که می گفتند: پروردگار اگنا بن ما را در زمره رومی ما را در کارمان بیامرز

قدحهای ما را در دین خودت پادار و ما را بزرگوار کافران نصرت ده و یاوری فرما

(۳۰) رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ قَبْلِ أَنْ نَقُولَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

آیه ۱۸۸

(۳۱) رَبَّنَا إِنَّكَ مَن لَّدُخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (سوره سوره آل عمران، آیه ۱۸۹)

سوره سوره آل عمران، آیه ۱۸۹

(۳۲) رَبَّنَا إِنَّا أَسْعَفْنَا مَنَّادِ يَا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا

(۳۳) رَبَّنَا فَاعْفُ عَنَّا وَتَوَّابًا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّاسًا أَكْثَرًا

(۳۴) رَبَّنَا وَإِنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا نَخْشَا يَوْمَ الْعِقَابِ إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ

الْوَعْدَ (سوره سوره آل عمران آیات ۱۹۰-۱۹۱-۱۹۲)

(۳۰) در آیه ۱۸۷ تا وسط آیه ۱۸۸ فرماید: بدجنان را در آفرینش آسانها و زمین و رفت آتش بر روی برای

خردمند نشانه و علامتی است و صاحبان خرد انسانی هستند که در حالت مختلفه ایستاده و نشسته و بپوش

خوابیده خدا را یاد میکنند و در آفرینش آسانها و زمین تسکینی نمایند و میگویند: «پروردگار این دستگاه

عظیم را پسوده نیافریده ای تو منتزعی از اینکه کار باطل کنی پس ما را از شکنجه آتش در امان بدار» [مگر نمی توانی

(۳۱) پروردگار تو کسیر که در آتش وارد سازی تا کار او را رسوا ساختی و برای تسکین در موقع داد

یارانی نخواهد بود

(۳۲) پروردگار ما ندای مناد را که دعوت بایمان میکرد و میگفت: که پروردگار خودتان بگردید

شنیدیم و گردیدیم

(۳۳) پروردگار پس گنا بن ما را بیامرز و کردارهای بد ما را بپوشان ما را در زمره نیکان بنیکو کاران بگردان

(۳۴) پروردگار آنچه بر پیرانت و بوسیله رسولات ما وعده فرموده ای با عطا کن و ما را در زمره

(۳۵) رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا (سوره چهارم النساء، آیه ۷۷)
(۳۶) قَالَ رَبِّ انِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَقَوْمِ الْمَظْهَمِ
(سوره نهم المائدة، آیه ۲۸)

(۳۷) رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْبُرْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ
وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا
مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ (تمت آیه ۸۶ و آیه ۸۷ سوره نهم المائدة)

پس خیر رسوا ساز حاکم تو در وعده خود خلافت کنی و بر میان خویش استوارستی

(۳۸) و مقدم آیه ۷۷ سوره (النساء) میسر ماید: شمارا چه شده است که در راه خدا برای نجات
اشخاص ضعیف ناتوان از مردان و زنان و فرزندان بیوا کارزار و جهاد نمی کنید آن بیچارگان
که تقارشان نیست: پروردگار ما را از این شهری که پیش ستمکارانند بیرون برواز جانب خود
برای ما دست سرپرستی بجار و از طرف خودت برای ما یار و یاروی قرار ده «تا ما را از ستم
ستمکاران برماند»

(۳۹) موسی گفت: ای پروردگار من من خبر خودم و برادرم مالک چیزی نیستم پس بین ما و بین گروگان
(۳۷) و آیه ۸۵ مقدم آیه ۸۶ فرماید: بدترین مردم از حیث دشمنی نسبت به مؤمنین یهود و مسلمانین
میباشند و نزدیکترین آنها در دوستی نسبت به مؤمنین کسانی هستند که گویند ما نصاری و رسانیم و این بدان جهت
است که در بین آنها کشیدشان در بهمانی میباشد که تکیه می ورزند و چون آنچه را بر رسول نازل شده بشنوند می بینند
و ندگان آنها پرگشت میشود و از آنچه از حقیقت مطلع میشوند گریان میگردند و گویند:

(۳۸) آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

(۳۹) قَالَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ (اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا
عَيْدًا لَآؤَلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (تمت آیه ۱۱۱ و آیه ۱۱۳
سوره نهم المائدة)

(۴۰) قُلْ أَغْبِرَ اللَّهُ اتَّخِذْ وَلِيًّا فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ هُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يَطْعَمُهُ
(پروردگار ما ایمان تو و پیوسته آوردیم پس ما را در زمرة گواهان ثبت فرما)

(ما را چه شده است که بخت ما و آنچه از حق حقیقت برای ما آمده است ایمان نیاوریم و حال آنکه
طعام داریم پروردگار ما را با پروردمان در ستمکار در سعادت بدی داخل فرماید)

(۳۸) در آیات ۱۱۱ تا مقدم آیه ۱۱۴ فرماید: (و چون بخوارین عیسی و وحی فرستادم که من پرورد
ایمان آور و بد گفتند که:

(ایمان آور و بد گفتند که: گواه باش باینکه ما تسلیم شدیم و اطاعت کردیم)

(۳۹) و حارثون گفتند ای عیسی بن مریم آیا پروردگار تو میگوید که از آسمان برای ما سفره خدائی بفرستد
بیاض آنها عیسی گفت: اگر ایمان آورده اید از گفتن چنین کلماتی بپرهیزید آنها در جواب گفتند قصد ما اینست که

از آن بخوریم و دلهای ما مطمئن گردد و بدانیم که تو ما را راستگو میدانی و ما هم بر آن شهادت گواه باشیم
(عیسی بن مریم گفت: «بارگناه پروردگار ما را برای ما خوان طعامی از آسمان فرو فرست که برای ما غذا

و انجام ما عیدی باشد و نشانه ای از عنایت و عظمت تو باشد و ما را روزی ده زیرا تو بهترین روزی
و هنگام هستی)

(۴۰) بگو: آیا خبر خدا را سیراد دست و سرپرست خود قرار دهیم که او آفریننده آسمانها و زمین است و او

و قف کتابنا بحمد اعظم

(۴۱) قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

(۴۲) قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

(سوره ششم الانعام آیات ۱۴ و ۱۵ و ۱۶)

(۴۳) قُلْ دَاعُوا إِلَى دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرْثِدْ عَلَىٰ أَغْقَابِنَا

بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ خَبْرًا لَهُ أَصْحَابٌ

يَدْعُوهُ إِلَىٰ لَهْدَىٰ إِنَّهُ لَمُهْدَىٰ إِلَهُ هُدًى لِلَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَإِنَّا لَنَسْلِمُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

(سوره ششم الانعام آیه ۷۰)

(۴۴) إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

(سوره ششم الانعام آیه ۷۹)

که بخوراند و خود بخورد)

(۴۱) بگو (جهان من) ماوراء که اول کسی باشم که اسلام آورم و هست از شرک آوردگان مباشم)

(۴۲) بگو (جهان من) اگر با فرمانی پروردگارم را کنم از شکنجه آن روز بزرگ بجنبم کم

(۴۳) بگو یا محمد (آیا جز خدا چیز را میسر است و از آنجا خبر خود را طلب کنم که نه با سودی از آنها میرسد

و نه میتواند زیانی بیاورد و گشتند پس از آنکه خدا را براه راست و دین اسلام هدایت کرده بعقب برگردیم و بت

پرست بشویم در این صورت ما مانند کسانی میشویم که خولان آنها را دکود و بسیاران سرگردان کرده باشند و رهای

او را رها صد از پشت که براه راست برگردد و از گمراهی برید و او عتسنا کند - بگو (جهان من) هدایت هدایت خدای یکتا

دین اسلام است و ما ماوراء که تسلیم پروردگار جهانیاں باشیم و او را اطاعت کنیم و غیر او را نپرستیم

(۴۴) ابراهیم علیه السلام پس از آنکه ستارده و آفتاب را زد و گفت اینها غروب و زوال دارند

(۴۵) قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا

كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

(۴۶) قُلْ إِنَّا صَلَوْنِي وَنُكْبِي وَنُحْيَايَ وَمَا بِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - لَا شَرِيكَ

لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ (سوره ششم آیه ۱۶۳)

(۴۷) قُلْ أَغْبَرُ اللَّهُ أَنْبِيَّ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَبَشِّرْهُم بِمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

(آیه ۱۶۴ - سوره الانعام -)

و قابل پرستش نیستند گفت ای قوم من از آنچه شما شرک خدا قرار میدید بیزارم (من رو بطرف کسی میکنم که

آسمانها و زمین را خلق کرده و تاقست باطل رو میکنم و از شرکین نیستم و خدای یگانه شرک خدا را حذیم)

(۴۵) بگو (جهان من) پروردگارم براه راست هدایت کرده است، دین استوارش ابراهیم و دین حق است

و ابراهیم از شرکین نبود

(۴۶) بگو (جهان من) و عبادت و اعمال حج من زندگانی من و مرگ من از آن خدای است که

پروردگار جهانیاں است او را شرکی نیست - من باین دین ماوراء شده ام و من خستین کسی هستم که سر

تسلیم و طاعت فرود آورده ام)

(۴۷) بگو (آیا من جز خدا پروردگار را بجویم و حال آنکه او پرورش دهنده هر چیز است

و هر کس جز آنچه خودش کرده و بدست آورده با و نمیرسد و گناه کسی بگردن دیگری بار نخواهد شد -

پس از هر کار برگشت شما بسوی پروردگار خودتان است و او شما را با آنچه خستلاف ازید آگاه میکند و رفع

خستلاف می نماید

۳
(۴۸) وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَافًا لَّا رِضٍ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَلْوَكُمُ فِيهَا اَنْتُمْ اِنَّ رَدَّكَ سَبْعُ الْعِقَابِ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (سوره شمس الانعام)
آیه ۱۶۵

(۴۹) قَالَا دَرَسْنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ
(سوره بقره - الاعراف - آیه ۲۲)

(۵۰) اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي هَدَانَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لَنَهْتَدِيَ لَوْلَا اَنْ هَدَانَا اللّٰهُ لَقَدْ ضَلَّتْ رُسُلٌ مِنَّا بِالْحَقِّ وَتَوَدُّوْا اَنْ تَكُنْ اَلْجَنَّةُ اَوْ رِثْمُوْهَا مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ (سوره بقره - الاعراف - آیه ۴۱)

(۴۸) وَاَوَّلَ خَلْدَيْتُ كَمَا رَأَيْتُ رَأْسَ مَرْدٍ مَّانٍ كَذَلِكَ فِي رُؤْيَايَ جَاشِيْنَ سَاحَتِ وَبِحَسْبِ اسْتِعْدَادَاتِ پَارِهَائِي بَارِبَارَهْ دِكْرِ تَعْقُوقِ وَبِرَبْرِي دَادِ تَأْشَارِ دَرِ كَالِيفِي كِهْ بَرَايَتَانِ مَعِيْنِ كَرْدِهْ اَسْتِ بِيَا زَمَايِد - هَمَانِ پَرِ دَرِ دُكَارِ تَوْسَبِتِ بَكِيهْ كَارَانِ اِسْرَعَتِ عِقَابِ سَيَكُنْدِ وَنَسَبِتِ تَوْبِ كَارَانِ اَمْرَزْدِهْ وَنَجْمِيهْ وَمُحَسَّبَانِ اسْتِ

(۴۹) آدم و خوا پس از شنیدن عتاب الهی گفتند (پروردگار ما بخودمان قسم کردیم و اگر ما را نیاید و بار رحم کنی ما بسته از زبانتان کاران خواهیم بود.)

(۵۰) در قسمت خبر آیه ۴۰ قسمت اول آیه ۴۱ فرماید آنکه ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند ما هر کس را جز بقدر وسع و طاقت و تکلیف نمی گزینیم - این گروه مردمان بستی اند و در آن جا ویدی می مانند - ما آنچه ناخوشی در سینه آنها باشد بر طرف کرده و از زیر مسکن آنها نه با جاری می سازیم و آنها را در آن حال که سینه نا (پاس مخصوص آن خداست که ما را با این نعم و سعادت چنانچه فرموده و اگر خدا ما را بابت نمی نمود ما برادر راست نمی فرستیم و با این سعادت نمی رسیدیم حقا که فرستادگان پروردگار ما بختی آمدند و حقیقت بدایت

(۵۱) وَبَعَثْنَا اٰمِلًا عَلٰی اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا (وَكُنَّا اَفْضَحُ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَنُتِیْهِمُ الْفَاتِحِينَ - (سوره بقره - الاعراف - ۸۷)

(۵۲) رَبَّنَا اَفْرِجْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا مُسْلِمِينَ (سوره بقره - الاعراف - ۱۲۳)
کردند و در آن حال بآنها ایمان رسید که این همان بستی است که شما میراث رسیده و این پادشاه اعلی است در دار دنیا بجای آوردید

(۵۱) [در آیه ۸۷ و قسمت اول آیه ۸۷ فرماید: گروهی از قوم شعب که استکبار کرده و از اطاعت او سر باز زدند باو گفتند ای شعب ما ترا و کسانیکه با تو ایمان آوردند از دیار خود بیرون خواهیم کرد و اگر نیت و کیش ما برگردند و از ایمان خود دست بکشید - شعب گفت آیا با اینکه ما از دین شما قهریم باز بدین شما برگردیم و پس از اینکه خدا ما را از این بدبختی نجات داده است اگر نیت شما برگردیم نسبت بخدا دروغ گفته ایم و آن برای ما درست نیست که بر او راست عود کنیم مگر اینکه خدا مشتیش تعلق بگیرد]

(علم پروردگار ما بر چیز حاطه دارد و اعتماد و توکل و کنیه ما بر پروردگار خود مان است - پروردگار این ما و این قوم تجلی حکم فرما زیرا تو بهترین حکم کنندگان ما می باشی ۵۰)

(۵۲) در آیه ۱۲۰ تا اول آیه ۱۲۳ خداوند از قول فرعون و جوابی که ساحران پس از ایمان بخدا موسی و هرون داده اند فرماید: - فرعون بجاد و گران گفت آیا پیش از آنکه من اجازه دهم بوسی ایمان آوردید؟ این گمراه بود که اندیشیدید اهل شهر را بیرون برید - غریب خواهید دید که دستهای شما و پا شما را از راست میچپ قطع کنیم و پس شما را بدار زخم - جادوگران گفتند که چون چنین کنی ما بوسی و پروردگار ما بخواهیم گشت تو برای این ازناختن ما می کشی که آیات پروردگار خود را دیده و بان ایمان آورده ایم [پروردگار ما بر و شکیبای نصیب ما گردان ما را در حالتی می ران که تسلیم نشده باشیم و با طاعت تو و فرمان تو

(۵۳) سُبْحَانَكَ ثُبُتَ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ^۱ (آیه ۱۴۰ - سوره هفتم الاعراف)

(۵۴) لَقَدْ لَرِزَخْنَا رُسُلَنَا وَتَغَيَّرْنَا لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ^۲ (آیه ۱۴۸ - سوره الاعراف)

(۵۵) قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلَا تَجْعَلْ لِي رَحْمَةً فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (سوره

هفتم - الاعراف - آیه ۱۵۰)

(۵۶) رَزَا لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلِ وَابْنِي أَهْلِكْتُمْ بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِثْلَ بَنِي

إِسْرَافِلَ إِنَّكَ تَفْضِلُ بَيْنَهُمَا مَنْ تَشَاءُ وَهَكَذَا مِنْ تَشَاءُ^۳

گردن نهاده باشیم

(۵۳) [در آیه قبل حکایت موسی را در میقات بیان فرموده گوید: چون پروردگار من را که توحش من بود کوه را

منند ساخت و موسی بیوش شد و چون بیوش آید گفت: پروردگار تو من را از هر گونه بیوشی میباشی و

بدیدگان بشنوی آتی من تو بگردم و اگر کردار بد خود (که درخواست دیدن ترا کردم) تا بهم و بسوی تو بازگشت کنیم

و من تو بگردم که ندیده توانم آورد و ام

(۵۴) در مقدم آید فرماید: و چون دیدم که بواسطه گوساله پرستی گمراه شده اند قوم موسی گفتند: یا اگر

پروردگار ما را نبخشد و گناهای ما را نیامرزد ما از جهل زیانکاران خواهیم بود

(۵۵) موسی عرض کرد:

ای پروردگار من مراد برادر مرا بیا مرزد و ما را در کف رحمت خود داخل فرما تا توئی که بخشاینده ترین بخشنده گان

میباشی

(۵۶) در مقدم آید فرماید: موسی هفت نفر از مردان قوم خود را برای آمدن بوعده گاه برگزید

و چون مساعده آنها را گرفت موسی عرض کرد: ای پروردگار من اگر تو بخوای من را از این هم منم

(۵۷) أَنْتَ وَلَيْسَ لَنَا غَفِيرٌ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ^۴

(۵۸) وَأَكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هَذَا نَالِيكَ^۵ (سوره هفتم

الاعراف آیات ۱۵۴ و ۱۵۵ و ۱۵۶)

(۵۹) إِنَّ وَلِيَّ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يُوَلِّي الصَّالِحِينَ^۶

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْطِيعُونَ تَضَرُّكُ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ (سوره

هفتم - الاعراف - آیات ۱۹۵ و ۱۹۶)

(۶۰) وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا احْسَبْنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ

أَمَّا رَأْيُكَ مَا لَكَ يَا مَعْشَرَ الْفَاسِقِينَ^۷ (آیه ۱۹۷ - سوره هفتم الاعراف)

و آزمایش از جانب تو نبود که بوسیله آن هر کس را بخوابی که راه کنی و هر کس را بخوابی بدایت فرمائی)

(۵۷) تو مولی و دوست صاحب اختیار ما هستی پس ما را بیا مرزد و بر ما بخشای تا توئی که بهترین آمرزندگان هستی

(۵۸) ای خدای ما برای ما در این دنیا معیشت خوب و آخرت هم بهشت نصیب ما فرما بسوی تو باز

گشت می کنیم

(۵۹) دوستدار و صاحب اختیار من آن خدایت است که کتاب فرستاد و او هست که دوستدار و مولای من

صالح و شایسته است

و آنرا که شایسته این است و میخواند و نزد آنها دست بد عابر رسیده اید قادر بر یاری شایسته شما

از یاری و کمک بخودشان هم عاجزند

(۶۰) و اگر آنان آنچه خدا و رسولش آنباده اند خشنود باشند و گویند: (خدا ما را کافیت و برتری

خدا و رسولش ما را افضل و عنایت خود بهره مند خواهند ساخت و ما آنچه خدا خواسته بشدایل را غنیم)

مِنْ قَضِيهِ وَرَسُولُهُ أَنَا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ (سوره نهم التوبة آیه ۵۹)
 (۶۱) عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (سوره دهم یونس آیه ۲۱)
 (۶۲) وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (سوره دهم یونس آیات ۸۵ و ۸۶)
 (۶۳) وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلَّوْا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى آمَنَّا لِهَيْمٍ وَاشْدَدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا
 يُؤْمِنُوا حَتَّى يَذُوقُوا الْعَذَابَ أَلَمْ يَكُنْ (سوره دهم یونس آیه ۸۸)
 (۶۴) قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي
 وَرَحْمَتِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (سوره یازدهم هود آیه ۴۹)

(اینکه گفتار دلیل رضا و رغبت آنها خواهد بود)

(۶۱) بر چند توکل کردیم و کار خود را بسجدا و گذاردیم پروردگار ما را مورد آزمون و امتحان برای مردمان
 ستمکار قرار داده

(۶۲) و ما را بر حمت خود و از دست کافران رهایی ده

(۶۳) موسی بدرگاه خداوند عرض کرد (پروردگار! تو فیرعون و شراف قوم او زینت و اموالی در دنیا
 عطا فرموده ای تا بوسید آن مردم را از راه مستقیم تو گمراه کنند و ایزد سید بهلا و آرزوهایش آنها قرار داده
 - پروردگار! اموالشان را بستان و از میان بردارد و لها شان را بقا و استواری بخت گردان - زیرا این گروه
 تا موقعیکه عذاب و ناک ترانمینند و بچند ایمان نمی آورند (و این جزای کثرت و تکرار آنها خواهد بود)

(۶۴) چون نوح درخواست کرد که پسرش نیز از طوفان نجات یابد خطاب رسید ای نوح پسر تو را کشتن
 تو نیست کردار او صالح نیست (او مردی ناشایست است) لذا چیریه که بان علم نداری از من درخواست کن

(۶۵) قَالَ إِنِّي أَشْهَدُ بِاللَّهِ وَاشْهَدْوَ إِنِّي رَبِّي مُنَالْتَمِرُونَ مِنْ دُونِ فَكَيْدٍ
 جَمِيعًا لَا تَنْظُرُونَ (سوره ۱۱ هود آیه ۵۵)
 (۶۶) إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا
 إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (سوره هود آیات ۵۷ و ۵۸)
 (۶۷) وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ (سوره هود آیه ۹۰)
 (۶۸) وَمَا أَزِي رَبِّي نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ

من بپندمیدم از اینکه در زمرة جاہلین و نادانان باشی نوح پاسخ عرضه داشت: (ای پروردگار من تو
 پناه میبرم از اینکه از تو چیزی بخوابم که بحقیقت آن دانا نباشم و اگر مرا نیامیزی و بر من سختی نمی آید
 (۶۵) هود علیه السلام در پاسخ گفتار ناجار قوم خود گفت: (من چندان گواه و یگمیرم و شما هم گواه
 که من از آنچه شما از غیر خدا برای خدا شریک ساخته اید بیزارم. شما هم تا ما بهر حیل و کیدی که برای
 من ممکنان میشود متوسل شوید و ملتزم نمیدید (زیرا شما عاجزید و خدایان شما عاجزانند)

(۶۶) من اعتماد و توکل بر خدائی دارم که پروردگار من و شما هر دو میباشید و هیچ جنبه ای نیست مگر
 آنکه او مالک و متصرف است و جنبه او بدست خداست (و بهر حال بخوابد او را میگرداند) بهما بپرداز
 من بر راه راست و طریق هدایت است و حق مظلومی را ضایع نخواهد گذاشت

(۶۷) شعیب در مقدم آیه بگوید از آنچه من شمارانمی میکنم قصد مخالفت و دشمنی با شما ندارم
 بلکه تا حدیکه در قوه و استطاعت من هست جز صلاح شما قصد دیگری ندارم (و توفیق من هم جز از ناحیه خدا
 نخواهد بود توکل من بر اوست و بازگشت و انابه من بسوی اوست)

(۶۸) در آیه قبل خداوند نفل نصاریف را میفرماید که بفرستاده ملک گفت نزد او باب خود بر گرد

سوره وازریم (یوسف) آیه ۵۳

(۶۹) قَالَ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْجِيٌّ خَازِنٌ إِلَى اللَّهِ وَاعْلَمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ آیه ۸۶ سوره

دوازیم - یوسف

(۷۰) فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَبَتَاهُ الْعَبْرُ مَسْنَا وَأَهْلْنَا الضَّرُّ وَجِئْنَا بِضَاعٍ نَحْنُ

فَآوِ بِ لَنَا الْكَيْلَ وَصَدَقَ عَلَيْنَا أَنَّ اللَّهَ يَنْجِي الْمُتَصَدِّقِينَ (سوره وازریم - یوسف) آیه ۸۸

(۷۱) رَبِّ قَدْ أَنْبَيْتَنِي مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَيْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ الْأَرْضِ

و حال زنانه که دست خود را بریدند پسر ملک را از آنها پرورش کرد و آنها لغت را از او فعل نشستی ندیدم و زن

عزیز مصر هم گفت حقیقت آشکار شد و من اعتراف میکنم که من یوسف را بخود خواندم و او راست میگویی یوسف

د چون فرستاده ملک برگشت یوسف از آنچه بود با خبر ساخت گفت این برای آن گفتم تا ملک بداند

در غیاب او من خیانتی نکرده ام چند و چند هم کید خیانتکار را از ابر بر سر زنی گذارد

و این کار که من کردم نه از راه عجب خود پسندی و تبرئه و تزکیه نفس خودم بوده است بلکه نفس آدمی امیدی

و عمل زشت میکند مگر نفوسی که پروردگار من بآنها رحمت آورد و آنها را از خطا باز دارد چه اگر پروردگار آنم زنده

دهر بان است

(۶۹) یعقوب گفت: (من فقط شکایت پریشانی و اندوه خودم را بسوی خدا میبرم و آنچه را من از خدا

میدانم شما نمیدانید

(۷۰) چون پسران یعقوب بر یوسف وارد شدند گفتند: (ای عزیز مصر ما و خاندان ما را اگر سنگینی فرا

گرفته و با سرمایه ناقابل و ناچیزی بدرگاه تو آمده ایم بیایه ما را پر کن و بر ما صدق فرما که خدا صدقه دهندگان

را جزای خیر میسپارد

أَنْتَ وَلِيٌّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تُوَفِّي مُسْلِمًا وَآخِيفِي بِالصَّالِحِينَ (سوره ۱۲ یوسف آیه ۱۰۲)

(۷۲) وَمَا لَنَا أَنْ لَا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنْصِبرَ عَلَى مَا آذَيْنَا وَمَا أَدَّبُنَا

عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (سوره ۱۴ ابرهیم - آیه ۲۱۵)

(۷۳) وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

(سوره ۱۴ - ابرهیم - آیه ۴۸)

(۷۴) رَبِّ إِنِّي أَخْلَصْتُكَ لَكَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ سَبَّحْتَ فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ

تَعَفُّوهُ وَجِئْتُ (سوره ۱۴ - ابرهیم - آیه ۳۹)

(۷۱) یوسف گفت: (ای پروردگار من بدون شک تو بمن سلطت عطا کردی و تاویل علوم و تعبیر

خواهها تو بمن آموختی ای آفریننده آسمانها و زمین

تو صاحب خستیا من و متولی امر من در دنیا و آخرت هستی مراد حالتی بمران که تسلیم بامر تو باشم

و مرا بمرادان صالح و شایسته مثنی ساز

(۷۲) پسران قوم نوح دعا و ثمود بآنها گفتند: (ما را عذری نخواهد بود از اینکه برخاسته و توکل کنیم

نکنیم و حال آنکه راه ما را او بنا داده است و باین وصف البته ما بر آزار شما شکی نیستیم و بایستی توکل

کنندگان کار خود را بخدا و گذار کنند)

(۷۳) و یاد بیاور بهنگامیکه ابرهیم گفت: (پروردگار این شهر را فحش امن و امان قرار ده و فرزند انم را

در در کنار بدار از اینکه پرستش بتان کنیم)

(۷۴) ای پروردگار من این تنها بسیاری از مردم را گمراه کرده اند پس هر کس مرا در راهی بگوید

پیردی کرد از من است و هر کس نافرمانی مرا نمود تو آمرزنده مهربان هستی

(۷۵) رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي ذَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ - (سوره ابریم آیه ۴۰)

(۷۶) رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نَخْفِي مِنْ شَيْءٍ مَا تُنْفِخُ وَمَا نَخْفِي عَلَى اللَّهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ - (سوره ابریم آیه ۴۱)

(۷۷) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ -

سوره ابریم آیه ۴۲

(۷۸) رَبَّنَا اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ - (سوره ابریم آیه ۴۳)

(۷۵) پروردگار من پاره ای از خاندان و زادگان خودم را در ذره کوی منزل داده ام که گویا بی آن نپسندید و آن در جوار خانه با احترام تو (که) قرار گرفته مادر آنجا نماز را بکمال وجوه برپا دارند. بس توهم و ما را بر تو اعتماد بسوی ذریه من تسارده و محبت آنها در دل مردم بیندازد و میوه ها و بهره های خوب بآنها و بی فرما ما شکر تو را بجای آورند

(۷۶) پروردگار ما آنچه را در نهان و آشکارا بجای میادیم میسر کند و بر خدا چیزی نه در زمین و نه در آسمان پوشیده نیست.

(۷۷) سپاس خدا را که در پیری و کبرتن اسماعیل و اسحاق را بخشوده است حقا که پروردگار من شنونده دعاست

(۷۸) ای پروردگار من مرا برپا دارنده نماز و مواظب بر آن تسارده و پاره از فرزندان مرا نیز برپا دارنده است و پروردگار را درخواست مرا بپذیر و دعای مرا قبول و مستجاب فرما

(۷۹) رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ - (سوره ابریم آیه ۴۴)

(۸۰) رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَى آجَلٍ قَرِيبٍ نَجِبْ دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعِ الرُّسُلَ - (سوره ابریم آیه ۴۵)

(۸۱) وَانْخَضْ لَنَا جَنَاحَ الدَّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْنَاهُمَا كَمَا رَحِمْتَ بَنِي صَبْرًا

سوره اسراء آیه ۲۵

(۸۲) رَبِّ ادْخُلْنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مَخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ

سُلْطَانًا نَصِيرًا - (سوره اسراء آیات ۸۲ و ۸۳)

(۷۹) پروردگار مرا پدر و مادر مرا و مؤمنان را بیا مرز و زبده اقامه حساب بگرد و جزای اعمال داده شود

(۸۰) و مقدم آیه میسر آید: یا محمد مردم را از آرزوی برترسان که عذاب الهی بر آنها نازل شود و در آن بسنگام کسانی که بخوشتن و بدگیران ستم کرده اند بگویند:

پروردگار مرا که ما را بسنگام دیگر و نزد دیگری محول فرما و بتأخیر بینداز تا مملتی و شمشیر و

دعوت ترا اجابت کنیم و پیران ترا پیروی نمایند

و در دنیا آیه میفرماید: در آنحال بآنها گفته میشود در آنوقع که شامت شهوت غرور بود قدیمی خور دید

که برای مازد و الوانیت و مادر دنیا باقی نوسیم ماند و مرک ما را نخواهد گرفت؟

(۸۱) در آیه قبلی (۲۴) تعلیقاتی راجع با حسان نسبت بوالدین و طریقه صحبت گفتگوی با آنها

فرموده و در آیه ۲۵ فرماید:

و برای آنها از راه قربانی و رحمت بال ذلت فرو آور و بگو: ای پروردگار من بر پدر و مادر من رحمت آور و بخشنا که

آنها بمن رحمت آورند و در کوچه چکی مرا پرورش دادند

(۸۲) در آیه - ۸۱ خطاب بر رسول خود فرماید: در قسمتی از شب تعجب و ترک خواب کن و بامید اینکه پروردگار

(۸۳) وَلَوْلَا الْحَقُّ وَرَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا (سوره اسراء آیه ۸۳)
 (۸۴) وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكَةِ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبِيرٌ تَكْبِيرًا (سوره اسراء آیه ۱۱۱)
 (۸۵) رَتَبْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيَّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا (سوره الکاف آیه ۱۸)
 (۸۶) عَنَى أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا (سوره الکاف آیه ۲۳)
 بگو مقام بنده و محمودی بدینا فایده شایسته یعنی نماز مستحب بگذار و بگو:

ای پروردگار من مرا بقدر جسد کن و داخل کردنی از روی صدق و راستی و از قبر خارج کن خارج کردنی در روز رستاخیز از روی صدق و راستی که موجب ضایع تو باشد (یا تفسیر دیگر) مرا پیروز ساز و درگاه فرماو این از مشرکین آنکه خارج فرما (یا بقول دیگر) مراد آنچه رسالت نامو فرموده ای بستی و ارد کن و با و ادعای رسالت بیرون آور و یا بطور کلی) در هر امر و مکان مشابه آن و خل و خارج فرما - و از جانب خودت بمن بر و حق تعالی عطا فرما که بر دشمنان تو برای اعلا کلمه تو و اظهار دین تو منصور شوم و بر آنها غالب گردم و پیروزی یابم (۸۳): (با ظهور اسلام حق بیاید و بارتقن شرک باطل محو و مضمحل گشت چه اگر باطل محو شدنی و از بین رقتی است) (۸۴) و بگو سپاس مختص بخداست که فرزند برای خود نمیکند و در سلطنت شرعی ندارد و یاری برای او نیست تا او را از خواری براند و او را بزرگ بشمار بزرگ شمردنی

(۸۵) پروردگار از جانب خود بمرا جنتی عطا فرما و درگاه مرا برای ما اسباب هدایتی فراهم ساز

(۸۶) در مقدم آیه فرماید: البته برای منهدم بجزیری بنیاد بگوئی که فردا من این کار را میکنم مگر اینکه بگوئی اگر خدا نخواهد و تو توانی آن کار را بچول و قوه او بجای آوری و هر موقع و چار فراموشی شوی پروردگار خود را بیا و آورد و بگو: (امید دارم که پروردگار من مرا هدایت کند و برای من نزدیکتر از این راهنمایی فرماید)

(۸۷) يَا بُولَاسَنَا مَا لِحَدَا الْكَافِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَرَجَدَهَا مَا عَمِلُوا وَحَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ تَرْتِيبًا أَحَدًا (سوره ۱۸ آیه ۴۷)
 (۸۸) لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرٍ عَشْرًا (سوره ۱۸ آیه ۷۲)
 (۸۹) قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي أَشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

(۹۰) وَ إِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَتَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلَدًا يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ (وَاجْعَلْهُ رَبِّي رَضِيًّا - آیات ۳ تا ۵ سوره نوره - مريم -)
 (۸۷) در مقدم آیه فرماید: در روز میعاد نامه اعمال یعنی کتاب کردار هر کس در برابر او نهاده میشود و آنحال بکاران را می بینی از آنچه در آن نامه میگیرند ترسانند و میگویند: (ای وای بر ما این نوشته چیست که در آن کو چیت و بزرگی فرو گذاشته مگر آنکه از اشیاء آورده است و آنچه را در دنیا کرده اند و برابر خودشان حاضر می پروردگار تو بچکس قسم نیکند

(۸۸) مترجم گوید: هر چند موضوع این مبارکه مذکوره بین موسی و خضر است ولی چون عبدستند هم همیشه نسبت به عبدیکه با خدای خود دارد و فراموشگاریست و از آنچه مصلحت اوست از او نخواهد و پیرس مناسب است که در مقام حاجت و موسی بخضر گفت عرض بدارد:

(پیشانی که با تو دارم و فراموش کرده ام مرا بگیر و کار مرا در پیروی خودت مشگل ساز)

(۸۹) ذکر یافت: ای پروردگار من همانا از پیری استخوان من ضعیف و ست شده نوی سرم سفید گشت است (در منوقع ترا خوانده ام پروردگار را بخت نبوده ام و تو جواب مراد داده ای و دعایم را شتاب فرموده ای)
 (۹۰) و من ترسانم که پس از مرگ من کسیکه متولی امر من و جانشین من شود موجود نباشد و زخم من نماند - پس

(۹۱) وَاعْتَرِكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ (وَأَدْعُوا رَبِّي عَنِّي أَنْ لَا أَكُونَ بِدُعَاءِ

رَبِّي شَقِيًّا) - (سوره ۱۹ - مريم - آیه ۴۹)

(۹۲) رَبِّ اسْخِرْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاجْلَعْ عَقْدَهُ مِنْ لِسَانِي يَقْهَرُوا

قَوْلِي - (آیات ۲۶ تا ۲۹ - سوره بیهیم که)

(۹۳) قَالَا - رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْفِئَ (آیه ۴۷ - سوره ۲۰ که)

(۹۴) إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِنَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ التَّوْبَةِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ

خودت و بفضل خودت ولی و جانشینی از صلب من بمن عطا فرما - تا از من و از آل یعقوب ارث ببر و وارث من گردد و خدا یا او را موجب خوشنودی من و خودت قرار ده)

(۹۱) ابرهیم علیه السلام در جواب پدر خویش فرمود :

من از شما و از آنچه غیر از خدا میپرستید بیزارم و دوری میگزینم و پروردگار خود را میخوانم و هر چه بخوابم از او میخوانم و امید دارم که در خواندن پروردگارم زیان نبرم و نومید برنگردم همچنانکه شما در خواندن خدا یا بن خود نومید میشوید و سودی نمی برید)

(۹۲) موسی علیه السلام بدو گاه خداوند عرضه داشت اینک که مأمورم برای دعوت فرعون طاعی و نا

شوم پروردگار اینست مرا شرح کن و برای قبول حق وسیع گردان - و کارم را بر ایم آسان فرما - و گره از زبانم بجشای - تا مردم گفتار مرا بفهمند

(۹۳) موسی و هرون در پاسخ امری که بآنها برای رفتن بسوی فرعون و دعوت او رسید گفتند : (پرورد

ما میترسیم که فرعون در عقوبت پایش دستی و تعجیل کند یا آنکه کشتی و طغیان را از حد بگذراند)

(۹۴) جادوگران در جواب فرعون که آنها را تهدید بقتل نمود گفتند هر چه میخواهی کن حکم تو حفظ در این دنیا

اتقی - (آیه ۷۵ - سوره بیهیم که)

(۹۵) رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا - (آیه ۱۱۳ - سوره که)

(۹۶) وَأَقْبَبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ (إِنِّي مَسْنِي الصُّورَ وَأَنْتَ أَزْهَمُ الرَّاحِمِينَ) (آیه ۸۳)

سوره بیت و یکم - بسیار)

(۹۷) وَذَكَرْنَا إِذْ نَادَى رَبَّهُ (رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ) (آیه

۸۹ - سوره بسیار)

(۹۸) يَا وَلَدَنَا فَدَعْكَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ (آیه ۹۷ - سوره بسیار)

و زندگانی دنیا نافذ و جاریست (ما پروردگارمان ایمان آورده ایم تا از خطیئات ما درگذرد و از گناه جادوگری که تو ما را بآن مجبور کرده ای عفو فرماید و خداست که ثوابش نیکو و عتابش پدیدار و باقیست)

(۹۵) خطاب بر رسول مکرّم است که بگو : (پروردگار را دانش مرا افزون فرما)

(۹۶) و یاد بیاور ایوب را هنگامیکه پروردگار خود را بخواند و خدا را داد که (مرا بیوائی و گزند فرا گرفته و تو

مرا بهترین مهربان هستی)

بصدق این که برک را بیوائی و بیچارگی فرارسد با تقدای از ایوب سجاست که بگوید : رَبِّ إِنِّي مَسْنِي الصُّورِ

وَأَنْتَ أَزْهَمُ الرَّاحِمِينَ

(۹۷) و یاد بیاور زکریا را هنگامیکه پروردگار خویش را بخواند و خدا را کرد : (پروردگار من مرا تنها و بلا عقب

گذارد و حال آنکه تو بهترین و ارشاد میراث برندگان سیب باشی)

مداومت آیه مبارکه در قنوت و سجده آخر نماز و سایر مواقع با تقفای از حضرت زکریا انشاء الله مؤثر خواهد بود

(۹۸) در مقدم آیه مبارکه راجع با وضاع قیامت فرماید : و چون وعده حق نزدیک شود دیدگان کافران

(۹۹) قَالَ (یا قُرَیْشُ) دیکر، قُلْ رَبِّیْ اَحْكَمُ بِالْحَقِّ وَدُنَا الرَّحْمٰنِ الْمُسْتَعٰنِ عَلٰی مَا نَصِیْفُوْنَ (آیه ۱۲ - سوره اسبیا)

(۱۰۰) سوره بیت وستم (المؤمنون) آیه ۲۶ - رَبِّیْ اَنْصُرْنِیْ بِمَا كُنْتُ عَلٰی
(۱۰۱) سوره بیت وستم (المؤمنون) آیه ۳۰ - رَبِّیْ اَنْزِلْنِیْ مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَاَنْتَ خَبِرُ الْمُنِیْنِ
(۱۰۲) سوره بیت وستم (المؤمنون) آیات ۹۵ و ۹۶ - رَبِّیْ اَعِزَّنِیْ لِرَبِّیْ مَا بُوْعِدْتُ
- رَبِّیْ فَلَا تَجْعَلْنِیْ فِی الْقَوْمِ الظَّالِمِیْنَ

نگران و از حیرت بلا حرکت مانده گویند: (ای دای برحقا که ما از این پیش آمد در غفلت بودیم و بخود قسم نمودیم
(۹۹) رسول خدا گفت (یا تفسیر دیگران) بگوای رسول من: (پروردگار این من مردم قوم من که را
کذب کرده بتجارت فضاوت و فراحق را بر اهل غالب نام و بگو پروردگار ما آیتان خداست که برندگان
مهربان است و برخلاف آنچه خداوند را شما بان توصیف میکنند و برای او شرکت قرار میدهند ما را اعانتی و یاری فرما
(۱۰۰) نوح گفت: (ای پروردگار من آنچه قوم من مرا کذب می کنند مرا یاری فرما)

(۱۰۱) در مقدمه آیه فرماید: ای نوح چون تو و آنکس که باست بر کشتی سوار و مستولی شدیدی بگو: (سپاه
و ستایش شخص آن خداست که ما را از گروه ستمکاران رهایی بخشید)

و بگوای نوح:

ای پروردگار مرا فرود آور و فرودگاه بابرکتی «یعنی کشتی مرا با صلح بابرکتی برسان» زیرا تو بهترین فرد
آوردگان سیبایی

(۱۰۲) بگو: (پروردگار اگر بناچار عذاب بر که بآنها وعده کرده ای بمن نیز نشان خواهی داد و در این صورت
خدا یا مرا در زمره ستمکاران قرار دهد)

(۱۰۳) سوره بیت وستم (المؤمنون) آیات ۹۹ و ۱۰۰ - رَبِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزٍ
الشَّاطِطِیْنَ وَاَعُوْذُ بِكَ رَبِّیْ اَنْ یَّخْضُرُوْنَ

(۱۰۴) سوره بیت وستم (المؤمنون) آیات ۱۰۸ و ۱۰۹ - رَبَّنَا عَلَبْنَا عَلٰی
یَقُوْنَا وَاَنْتَ اَعْلَمُ بِمَا نَعْمَلُ رَبَّنَا اَخْرِجْنَا مِنْهَا فَاَنْ عَذَابًا فَلَا نَا ظِلْمُوْنَ
(۱۰۵) سوره بیت وستم (المؤمنون) آیه ۱۱۱ - رَبَّنَا اَمْتًا فَاغْفِرْ لَنَا وَاَرْحَمْنَا
وَاَنْتَ خَبِرُ الزَّاجِحِیْنَ

(۱۰۶) سوره بیت وستم (المؤمنون) آیه ۱۱۸ - رَبِّیْ اَغْفِرْ وَاَرْحَمْ وَاَنْتَ خَبِرُ
الزَّاجِحِیْنَ (۱۰۲)

(۱۰۳) در دو آیه قبل فرماید: - ما که خدا ای عالم، بستم قادر و توانا بستم بر اینکه عذابیکه بآنها وعده داده ایم
بتو نیز نشان دهیم - ای رسول من کردار بد آنها را بجهنم خوب خودت دفع کن ما آنچه دشمنان از صفات
ذمیه تو نسبت میدهند و اناتیم و تو بگو:

(پروردگار از وسوسه های شیاطین بپناه میبرم و بپناه میبرم ای پروردگار من از شیاطینی که در جوی
وحش و پیرامون من جمع میشوند)

(۱۰۴) زبان حال این جنم است و آنکه در این جنم دنیا و طبیعت در سوز و گدازند که گویند: (پروردگار را
بدرستی ما بر ما غلبه کرده و ما مردمانی گمراه بوده ایم - پروردگار ما را از این جنم بیرون کن در این صورت اگر
ما بکارهای زشت خودمان عود کردیم و بعد علی خود برگشت نمودیم در آنوقت ستمکار خواهیم بود)

(۱۰۵) پروردگار ما ایمان آوردیم در این صورت ما را بیا مرز و بیا مرز کن چون تو بهترین رحم کننده گان میباشی

(۱۰۶) و بگو یا محمد: (ای پروردگار من بیا مرز و بیا مرز کن چون تو بهترین رحم کننده گان هستی)

(۱۰۷) سوره بیت نجم (الفقان) آیه ۶۷ - رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا
(۱۰۸) سوره بیت نجم (الفقان) آیه ۷۴ - رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْعَالَمِينَ إِمَامًا
(۱۰۹) سوره بیت نجم (الشعراء) آیه ۵۶ - إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَقْلَ الْمُؤْمِنِينَ
(۱۱۰) سوره بیت نجم (الشعراء) آیات ۸۳ - ۸۹ - رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَارْحَمْنِي بِالصَّالِحِينَ (۱۰۶)

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

(۱۰۷) در ضمن توصیف «عباد الرحمن» فرماید: بندگان خدای رحمن کسانی هستند که گویند:
پروردگار! شکوۀ آتش و دوزخ را از ما دور کن زیرا عذاب جہنم غرامت و لازمه اعمال گناهکارانست.
(۱۰۸) و باز در وصف آنها فرماید: و آن کسانی که گویند:
پروردگار! از زنان ما و فرزندان ما و خویشانی ما عطا فرما و ما را پیشوای پرستشگران قرار ده.
(۱۰۹) بقل از قول سحره فرعون که در جواب فرعون گفتند:
ما از تو و من و طمعکم که پروردگار خطائمان را بپوشد و ما را بیاورد تا اینکه سر آمد تصدیق کنندگان و گردندگان موسی بوده باشیم.
(۱۱۰) ای پروردگار من من بیان حکمت آمیز عطا فرما و مرا پیشوای کاران حق ساز
و مرا مورد شناختی و دوست پذیری ای بندگان و ائمه بعدی قرار ده

وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ
وَاعْفِرْ لِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِحِينَ
وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُنْفَخُونَ (۱۱۰) يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ (۱۱۱) إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ
(۱۱۱) سوره بیت نجم (الشعراء) آیه ۱۱۸ - رَبِّ إِنِّي قَدْ فُتِنْتُ فَاغْنِنِي وَبَنِيَّ وَبَنَاتِي عَنْ فِتْنَتِهِمْ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَوَكِّلِينَ
(۱۱۲) سوره بیت نجم (الشعراء) آیه ۱۶۹ - رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَبْعَثُوكَ
(۱۱۳) سوره بیت نجم (النمل) آیه ۱۹ - رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ (۱۱۵)

و مرا از دشمنان بهشت پر نعمت مقرر فرما (مِنَ الَّذِينَ يَرْثُونَ الْفِرْدَوْسَ)
و پدر مرا بیاورد زیرا او در اعتقاد خود منحرف از طریق صواب بود
و مرا در روز بیدار مردم از قبور برخیزند و سوام سازد - آن روز بیدار نه مال سودی نبخشد و نه فرزندان مگر کسی که با دل با
جسار و سلامت از نساء بدرگاه خدا آید
(۱۱۱) در نقل قول حضرت نوح فرماید: (پروردگار! اقوام مرا آندید نمودند پس من و بین آنها فرجی ده و مرا
و مؤمنینی که با من هستند از سوء قصد و شتمت که از آنها و مالی بخش)
(۱۱۲) و اسند عاصی حضرت لوط فرماید: (ای پروردگار من مرا و خانواده نام را از عذاب اعمالی که از آنها بجای آورده
(۱۱۳) پروردگار من من الهام کن تا نعمتی که بمن و بید و مادرم بخشیده ای سپاسگذاری کنم و کار شایسته ای که موجب

(۱۱۴) سوره بیت هشتم (النمل) آیه ۴۵ - رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاسْلُكْ مَعِ

سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(۱۱۵) سوره بیت هشتم (القصص) آیه ۱۵ - رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي

فَقَرَّرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

(۱۱۶) سوره بیت هشتم (القصص) آیه ۱۶ - رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ

ظَهيرًا لِلْكَافِرِينَ

(۱۱۷) سوره بیت هشتم (القصص) آیه ۲۰ - رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الظَّالِمِينَ

(۱۱۸) سوره بیت هشتم (القصص) آیه ۲۴ - رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

(۱۱۹) سوره بیت نهم (عنکبوت) آیه ۲۹ - رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

خوشنودی تو باشد بجای آدم و برحمت مراد عدا بندگان شایسته خود داخل کن

(۱۱۴) در نقل قول یقین مکنه سبب فرماید: ای پروردگار من من بجان خود (بسبب کفریکه در آن بودم) ستم

کرده ام و اینک سلام آوردم با سلیمان پروردگار جهانیان

(۱۱۵) موسی گفت: ای پروردگار من من بخود ستم کرده ام پس مرا بیا مرز (خدا هم او را بیا مرز بر او آمرزیده و مهربان)

(۱۱۶) موسی گفت: ای پروردگار من قسم با نعمات بر من یا بحق نعمات بر من توبه میکنم که هرگز نکند گناهانم

(۱۱۷) موسی از مصرت سران خلق گشته گفت: ای پروردگار مرا از مردم ستمکار خلاصی و نجات ده

(۱۱۸) موسی پس از آبیاری برای دختران شعیب با حالت گرسنه بسیار برگشته گفت: ای پروردگار من سبب

بخیری که برای من بفرستی نیازمندم

(۱۱۹) لوط چون سخت گیری قوم خود بدید گفت: ای پروردگار من مرا بر قوم بهکار باری فرما و پیریزی

(۱۲۰) سوره سی و دوم (سجده) آیه ۱۲ - رَبَّنَا انصُرْنَا وَ سَمِعْنَا فَأَرْجِنَا نَعْمَلْ

صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

(۱۲۱) سوره سی و سوم (احزاب) آیه ۶۷ - رَبَّنَا إِنَّا أَلْعَنَّا سَادَنَا وَ كَبَرَانَا

فَأَصْلَحْنَا السَّبِيلَ

(۱۲۲) سوره (احزاب) آیه ۶۸ - رَبَّنَا إِنَّمَا ضَعَفْنَاهُ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَاهُ

لَعْنًا كَبِيرًا

(۱۲۳) سوره سی و هشتم (الصافات) آیه ۹۸ - رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

(۱۲۴) سوره سی و هشتم (ص) آیه ۳۴ - رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ هَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي

لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

(۱۲۰) در مقدم آیه فرماید: یا محمد در قیامت سینه گری که کنه کاران در برابر پروردگارشان سر بر آید خسته شوند

(پروردگار چشم کشودیم و میباشیدیم و قول حق را شنیدیم ما را بدار تکلیف برگردان تا کار نیکو شایسته کنیم اینک دیگر

ماستین آیدیم و شک و تردید از ما برفت

(۱۲۱) در آیه قبل فرماید: روزیکه کاران بر و با تش میفکند گویند ای کاش ما فرمان خدا و رسول را میبردیم و لویند:

پروردگار ما اطاعت سران و بزرگان خود را نمودیم و آنها ما را از راه بدر برده و مکره نمودند

(۱۲۲) پروردگار ما عذاب آتیه را داد و چندان کن و آنها را بلعن بزرگی دچار فرما و از رحمت خود دور ساز

(۱۲۳) ابرهیم گفت: ای پروردگار من من فرزندی از بندگان شایسته خود عطا فرما

(۱۲۴) سلیمان گفت: ای پروردگار من مرا بیا مرز و سلطنتی بمن ده که پس از من کسی سزاوارتر آن نباشد

بمانا تو خداوند را بخشنده ای مهربانی

(۱۲۵) سوره چلم (مومن)، آیه ۷ - رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ
لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَفِيهِمْ عَذَابُ الْحَكِيمِ
(۱۲۶) سوره چلم (ایه ۸) - رَبَّنَا وَادْخُلْنَاهُمْ جَنَّاتٍ عَذْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ
صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
(۱۲۷) سوره چلم (مومن)، آیه ۹ - وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَوَلَّى السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
قَدْ رَحِمْنَاهُ وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْزُ الْعَظِيمُ
(۱۲۸) سوره چلم (مومن آیه ۱۱) - رَبَّنَا آمَنَّا اِثْنَيْنِ وَأَحْيَيْنَا اِثْنَيْنِ فَاعْفُرْنَا
بِهِنَّ نُبَيِّنَا فَمَهْلِكِ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ

(۱۲۵) در مقدمه آیه فرماید: فرشتگانی که حمد و عرشند و آنکه در پیرامون عرش میباشند بحد پروردگار بخوانند
و باو ایمان دارند و برای کسانی که ایمان آورده اند طلب آمرزش میکنند و میگویند:

پروردگار رحمت و علم تو هر چیزی را فراموش نمیکند بنا برین کسانی که بازگشت کرده اند و راه تیرا (که خلق بسوی آن خوانند)
(یعنی طریق اسلام) پیروی کرده اند آنها را بیا مرز و کنجه و فرخ را از آنها دور ساز

(۱۲۶) پروردگار آنان را از آتش ایشان از پدران و زنان و فرزندان آنها را در بهشتی عذنی که بآنها وعده داده و
داخل فرمازیرا تو خداوند بجا نگرانی و درستکار میباشی

(۱۲۷) و آنان را از گناهان و کارهای زشت بجا دار و هر کس را تو از گناه بجا دار باشی در روز رستخیزا در جسم
آورده ای و این خود رستخیزی بزرگی برای آنهاست

(۱۲۸) آنکه در آتشند بگویند: (پروردگار ما دو مرتبه ما را میزند و یک مرتبه در دنیا بعد از حیات و مرتبه دیگر در قبر
بعد از زنده شدن در قبر، و دو مرتبه ما را زنده فرمودی (اولی در قبر برای سؤال و دیگری در روز حشر، و ما

(۱۲۹) سوره چلم (مومن)، آیه ۲۷ - اِنِّیْ عَذْتُ رَبِّیْ وَرَبِّكَ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ
لَا یُؤْمِنُ بِیَوْمِ الْحِسَابِ
(۱۳۰) سوره چلم (مومن)، آیه ۴۷ - وَاقْفُضْ أَمْرِیْ إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِیْرٌ
بِالْعِبَادِ
(۱۳۱) سوره چلم (چهارم) (الدخان)، آیه ۱۱ - رَبَّنَا اَكْفِ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ
(۱۳۲) سوره چلم (ششم) (الاحقاف)، آیه ۱۴ - رَبِّ اَوْزِغْنِیْ اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَکَ
الَّتِیْ اَنْعَمْتَ عَلَیَّ وَعَلٰی وَالِدَیَّ وَ اَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَاَصْلِحْ لِّیْ ذَرْبِیْ
اِنِّیْ تَتَّبِعُ اِلَیْکَ وَ اِنِّیْ مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ

(۱۳۳) سوره نجاه و چهارم (القمر)، آیه ۱۰ - رَبِّ اِنِّیْ مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ
بجایمانی که در دنیا مرتب شده ایم معترف هستیم باین حال آیا برای بیرون شدن ما آتش میباشد؟

(۱۲۹) من پناه میبرم پروردگار خودم و پروردگار شما را بر شکستی (که خود را بزرگ می شمارد، و بر و خستایان میابد)
(۱۳۰) مومن آل فرعون بآن قوم گفت: زود است آنکه در آتش و زخم پذیرا یا دوری کنند آنچه

من از راه نصیحت شما میگویم (ومن و انذار میکنم کار را بخدا همانا خداوند بجا بندگان میباشد،
(۱۳۱) پروردگار عذاب را از ما برگیر زیرا ما (بجمله و قرآن ایمان داریم

(۱۳۲) ای پروردگار من بنی الهام کن که شکر نعمتی که بمن و به پدر و مادرم عطا کرده ای بجای آورم و کار بخیر
و خالص که ترا بخشود ساز و انجام دهم و ذریه و فرزندان من صلح و نیکو کار را جاری و ساری فرما زیرا من بظن

تو بازگشت کرده ام و در زمره نسلیم شدگان و منفادین بامر تو میباشم
(۱۳۳) نوح پروردگار خود را بخواند که خدا یا: (من مغلوب قوم خود شده ام مرا یاری کن و انتقام مرا گیر)

(۱۳۴) سوره نجاه، آیه - رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ
(۱۳۵) سوره شمس (المنحة) آیه ۴ - رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْبَاوُا إِلَيْكَ الْمَصِيرُ

(۱۳۶) سوره شمس (المنحة) آیه ۵ - رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
(۱۳۷) سوره شمس (التحریم) آیه ۸ - رَبَّنَا آتِنَا لَنَا نُورًا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(۱۳۸) سوره شمس (التحریم) آیه ۱۱ - رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ
تَبَكُّيْتُ : سایرندگان هم در حال دعا با قدامی از نوح عرضه دارند : رَبِّ ابْنِ لِي مَقْلُوبًا مِّمَّنْ تَفَكُّيْتُ

(۱۳۴) پروردگار ما و برادران ما را که در ایمان توبر با پیشستی هستند بیا مژ و در دل ما کینه ای از مؤمنین قرار ده (یعنی ما را از بدخواه بودن نسبت برادران ایمانی حفظ کن) ، پروردگار ما تو بار آفت و مهربان هستی
> و سزاواری که دعای ما را مستجاب فرمائی ،

(۱۳۵) ای پروردگار آئینه و اعتماد ما برت و توبر و میا و ریم و برکت بکس بسوی تست

(۱۳۶) پروردگار ما را برای کتار محل امتحان آزمایش قرار ده (باینکه آنها را بر ما مسلط سازی و ما را بشکند چارسازند) و پروردگار ما را بیا مژ حق که تو خدای غالب و دستکاری میباشی

(۱۳۷) پروردگار ما را در بهشت با تمام رسان (و مانند منافقین ما را در خاموشی گذار، و معاصی ما را پرده پوشی فرما حق که توبر هر چیز توانا هستی

وَتَجْنِبْ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَجَلِهِ وَتَجْنِبْ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

(۱۳۹) سوره شمس و شمس (العلم) آیه ۲۹ - سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ
(۱۴۰) سوره شمس و شمس (العلم) آیه ۳۲ - عَسَى رَبُّنَا أَنْ يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ

(۱۴۱) سوره همداد و کیم (نوح) آیه ۲۷ - رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ ذُنُوبًا - إِنَّكَ إِنْ تَذَرْنِي فَنَحْوِي بَصُلُوا عِبَادَكَ وَلَا يُلِدُوا إِلَّا فَجْرًا كَاثِرًا

(۱۴۲) سوره همداد و کیم (نوح) آیه ۲۹ - رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا يُزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

(۱۴۳) سوره همداد و دوم (الحج) آیه ۲۰ - إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرِاحِدًا
(۱۳۸) ای پروردگار من برای ماد و بهشت خانه ای بنا فرما و از نفس سپید فرعون و کمر و از زشت او را بی

بخش و مرا از قبطیان تابعین فرعون که ستمکارانند نجات ده

(۱۳۹) منزه است پروردگار ما همانا ستمکارانیم

(۱۴۰) امید است پروردگار ما بترا از آنرا بیا عوض بد بد زیر ما را پروردگار ما طالب خیر پیشم

(۱۴۱) نوح گفت ای پروردگار من بر روی زمین از کافران جینبند و دیاری باقی گذار زیر اگر آنها را با گذاری بندگان تو را گمراه میکنند و بفرزند ان نابکار و کافر نیز آیند و بچو نمی آورند

(۱۴۲) ای پروردگار من بیا مژ مرا و پدر و مادر مرا و کس با ایمان داخل خانه من شود و بیا مژ مردان مومن و زنان مومن را و برای ستمکاران جز بکارت چیزی میفرمائی

(۱۴۳) بگو : فقط من پروردگار خود را میخوانم و هیچ کس را با او شریک قرار نمیدهم

(۱۴۴) سوره هفا و دوم (آیه ۲۱) - اِنِّیْ لَا اَمْلِکُ لَکُمْ صَرًّا وَلَا رِشْدًا
(۱۴۵) سوره هفا و دوم آیه ۲۲ - اِنِّیْ لَنْ یُّجَیِّرَ لَیْ مِنْ اِلٰهٍ اَحَدٌ وَلَنْ اَجِدَ مِنْ دُوْنِیْ مُلْحَدًا

(۱۴۶) سوره یسود و دوازدهم (الاحلاص) تمام سوره - یُسْمِیْ اِلٰهَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ فَلَمْ یُؤَ
اِلٰهَ اَحَدٌ اَللّٰهُ الصَّمَدُ لَمْ یَلِدْ وَلَمْ یُولَدْ وَلَمْ یَکُنْ لَهُ کُھُوًا اَحَدٌ
(۱۴۷) سوره یسود و سیزدهم (العلق) تمام سوره - یُسْمِیْ اِلٰهَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ فَلَمْ یُؤَ
رَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ
فِی الْعُقَدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ

(۱۴۴) بگو: همانا من برای شما زبانی را فراهم و نه سوز را -

(۱۴۵) بگو: اگر خدا من اراده سولی فرماید هرگز کسی را پناه نمیدهد و جز او پناهی بی یابم

(۱۴۶) ۱ بنام خداوند بخشنده مهربان ۲ - بگو یا محمد اوست خدای یگانه ۳ - خداوندی نیازیست
۴ - نیکی را زاده و نیکی او را زاده است ۵ - و نیکی کفو ماند و هم طراز است با او

(۱۴۷) سوره الفلق - بنام خداوند بسیار بخشنده مهربان ۱ - بگو پناه میبرم پروردگار صبحم را که
خلقت عدم را بنور ایجاد مخلق و گشوده ساخته است ۲ - از شر آنچه آفریده گشته است و از شر شب غلامانی
موقعیت تاریکی آن همه را فرا گیرد ۳ - و از شر زنانیکه سحر میکنند و در نما میدهند و گره میزنند ۴ - و از شر خود
زمانیکه رشت خود را با هر میازد و بمقتضای رشت خود رفتار میکند

(۱۴۸) سوره یکصد و چهاردهم (الناس) تمام سوره - یُسْمِیْ اِلٰهَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
فَلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِکِ النَّاسِ اِلٰهِ النَّاسِ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ
الْخَنَّاسِ الَّذِیْ یُؤَسِّسُ فِیْ صُدُوْرِ النَّاسِ مِنْ اَیْحَثِّ وَالنَّاسِ
(۱۴۸) سوره الفاتحه - بنام خداوند بخشنده مهربان ۱ - بگو پناه میبرم پروردگار

مردمان ۲ پادشاه مردمان ۳ معبود مردمان ۴ از شر وسوسه کننده که در دلای مردمان وسوسه کند
و آنها را از یاد پروردگارشان تاخیر میاندازد ۵ - چه از صنف پریان و چه از نوع آدمیان
(وسوسه - صوت خفی و صدای پنهانست که شخص گوینده را نمید و حرف او را گوش دل باطن او را کند)

تکلمه

برای تحمیل فیض و جلب توجه و عنایت حضرت باری تعالی غراسه منزلت را دانستم که در پایان این رساله شریفه یاری
از آیات کلام الهی مجید را بنا بر آنچه در کتب معتبره برای ادراک سعادت و اصلاح حال بندگان از معصومین سلام
علیهم اجمعین فصل و روایت گردیده است بنویسم تا خوانندگان در مواقع حاجت با آنها توسل جویند و با
عزم بکار بر پروردگار خویش توکل کنند و گفتی یا الله و کلام

اَوَّلُ

سید جلیل سید علیخان شیرازی رضوان الله علیه در کتاب (کلم طیب) نقل فرموده که اسم اعظم خدا تعالی
آنست که به (الله) شروع شود و به (هو) ختم گردد و حرفش بی نقطه است و خواه با اعراب یا بدون اعراب
نوشته شود و خواندن آن تغییری نباشد و این در پنج آیه مبارکه از پنج سوره قرآن کریم است و شیخ مغربی
گفته که پس این پنج آیه را در خود سازد و هر روز یازده مرتبه بخواند هر قسمی ارغی و جزئی برای آسان گردد

انشاء الله تعالی و پنج آیه بشرح زیر است :

تَهْلِيلَات

(۱) آیه ۲۵۶ از سوره البقرة آیه الکرسی، - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ - لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

(۱) خدای آنحضرت که جز او معبودی قابل پرستش نیست - زنده و پاینده است و قوام موجودات باوست - او را نه خوابی فراگیرد و نه چرتی - آنچه در آسمانها و زمین است از او است کبیت که بدون دستور و اجازه او نرود و شفاعتی نکند - با آنچه در پیش و پس زمان گذشته و آینه مخلوقات است داناست و کسیر احاطه و ستیجری از علم او نیست مگر آنچه را که خود او بخواهد - گنجایش کرسی جلوت و علم او باندازه آسمانها و زمین است - نگهداری آسمانها و زمین بر او گران نیست و او را خسته نمیسازد - و اوست برتر از خدا و اوست بزرگتر از اندیشه افهام

(۲) آیه اول و دوم سوره آل عمران - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ مِنْ قَبْلِ هَذَا لِلنَّاسِ لِيَذْهَبَ الْفُرْقَانُ

(۲) خدای آنحضرت که جز او معبودی قابل پرستش نیست - زنده و پاینده است و قوام موجودات

باوست - بر تو کتابی بحقیقت فرستاده که کتابهای پیش از خود را تصدیق دارد و با آنها موافق است و پیش از تو و نزول قرآن تورات و انجیل را فرستاده تا اسباب هدایت را بنمایند مردم بطریق حق باشد و قرآن را بر تو نازل کرد تا فرقان یعنی جدا کنند حق از باطل گردد

(۳) آیه ۱۹ سوره انعام - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْعَلَ لَكُمْ مِنْ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَارِئِبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

خدا آنحضرت که معبودی قابل پرستش نیست جز او - بهمانشمار روز رسا خیر الهی گردد میآورد و آن روزی که شکلی در آن روز نیست و کبیت که از خدا گرفته را و اخبار را سگوار باشد

(۴) آیه ۷ سوره طه - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ خدای آنحضرت که معبودی جز او را پرستش نیست مگر او و نامهای نیکو مختص باوست

(۵) آیه ۱۳ سوره الشعابن - اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ عَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ خدای آنحضرت که جز او قابل پرستش نیست و بر خدا باید مومنان توکل کنند و کار خود را با او و از بر عسیر او

دُقُصْرُ

در هر شب از شبهای و جمله اول ماه دی آنحضرت را شب بسم که شب عید اضحی است تاوست که بین نماز مغرب و عشاء دو رکعت نماز بگذرانند و در هر رکعت پس از حمد یک مرتبه سوره توحید پس از آن آیه زیر را تلاوت کنند تا با ثواب حاجیان شریک شوند

آیه ۱۴۲ سوره ۷ (الأعراف) - وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فَنَزَّلْنَا بِهَذَا آيَاتِنَا لَقَدْ قَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي

وَأَصْلَحْ وَلَا تَنْتَهِجْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

و اما موسی راسی شب بیقات و عده گرفتیم (از شب اول ذی القعدة بحرام ناشب آخر آن) و آن عده را بدو شب (عشر اول ذی الحجه) تمام و تکمیل کردیم و مدت و عده و بیقات پروردگار را و چهل شب تمام کرده و موسی (قبل از رفتن بوعده گاه) بپادشاهش برون گفت در غیاب من در قوم من جانشین من باش در صلاح آنها بکوش و راه به کاران را پریدی مکن.

سُورَةُ

تلاوت و آیه آخر سوره توبه و مداومت آن بخند و سابعاد از نماز مسج فرماید بی شمار دارد و آن معصومین علیهم السلام بسبب توبه رسیده است

آیه ۱۲۷ و ۱۲۸ سوره توبه - لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَیْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ - فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

بناچار پیروی از نوع خودتان برای بدایت شما آمد که از فقر محبت و نوع پروری (آنچه را بر شما سخت و موجب نوح و تعب شماست) از فقر و پریشانی و جهل و فلاکت (بر او هم سخت و ناگوار است) و بر نجات و رفاه شما بسیار حریص و بر مؤمنان رؤوف و مهربانست

پس ای رسول ما، هرگاه مردم در مقام ترانها ساختند و از تو روگردان شدند بگو خدا که جز او معبودی نیست مرا کافی و پس است من براه تو گم کرده ام که او خدای جهان و پروردگار و خدای غفیم است.

چهارم

بر کس این بیدار روی خلوص و نیت پاک در موقع خواب بخواند در هر ساعتی که قصد کند برکت آن بیدار شود

آیه ۱۱۰ سوره ۱۸ (الکاف) - قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ مَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

گم (یا محمد مردم) من آدمی مانند شمایم با این فرق که من وحی میشود قطع کنید که معبود شما معبود یگانه است شریکی برای او نیست بنا بر این هر کس که ملاقات خدا یعنی وصول برکت پروردگار خود را آرزو کند و باین امید باشد بایستی کردار شایسته پیش کند و در پرتش پروردگار خود بیخ کس را شکر یک نساود

پنجم

در نماز غنیده که دو رکعت است و خواندن آن مابین نماز مغرب و عشاء در هر شب و مستحب موقت است در رکعت اول پس از حمد آیه زیر باید خوانده شود

آیه ۸۷ و ۸۸ سوره ۲۱ (انبیاء) - وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سَخَّرْنَاكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ - فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ

و ذا النون (یعنی صاحب ماهی که بونس بن مثنی پیغمبر است) چون در اثر شدت کفر و غنا که از قوم خود دید (غضبناک خوشکین از آنها دوری گزید (یعنی بفرمودن رفت و گمان کرد و ماکارا بر او تنگ نمیکردیم) (و چون لغو ماهی شد) در تاریکی دریا ندید و عالمند کرد که خدا یا خیر تو قابل پشتمی نیست تو منزله از بر نقص و عیبی هستی (مراجعتش) که من در زمره ستمکارانم (یعنی بی رضا و اجازه تو

برقوم خود خشم کرده و از آنها دوری جست) - بنابرین ما هم دعا می اورا مستجاب کردیم و او را از غم رها نیدیم و بد فیسان مؤمنان را هم از غم سیر نایم .
 و در رکعت دوم پس از حمد این آیه را بخواند :

آیه ۵۹ سوره (نعام) - وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَبِعِلْمِهِ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَنْظُرُ مِنْ وَرْقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظِلْمَاتٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

وکلید های خزانه های عالم غیب نزد اوست و آنچه بر هر کس پوشیده و پنهان است او میداند و جز او دیگری نمیداند و داناست آنچه که در خشکی و دریاست و هیچ برگ از درخت نمی میرد مگر اینکه خدا آن داناست و هیچ حبه و تخمی در اعماق تاریک زمین و هیچ خشک و تری نیست مگر اینکه در کتاب آشکار و روشن حق ثبت و محفوظ است

و در قنوت نماز غفیله بگوید :

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَفَاتِحِ الْغَيْبِ إِنِّي لَا أَعْلَمُهَا إِلَّا أَنْتَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَفْعَلَ لِي (کذا و کذا) اللَّهُمَّ أَنْتَ وَلِيُّ نَبِيِّي وَالْقَادِرُ عَلَيَّ طَلِبَتِي تَعْلَمُ حَاجَتِي فَأَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ لَمَّا قَضَيْتَهُمَا لِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ

بار آلهای تورا بکلیدهای خزانه های غیب نهایی که جز تو کسی بآن دانانیت قسم که بر روان محمد و آل محمد درود رحمت بفرست (و با من چنین و چنان کن و در اینجا حال حوائج خود را از خدا بخواه) بار آلهای تو ولی نعمت من هستی و برادری طلب حاجت من توانائی حاجت مرا میدانی پس

نرا بحق محمد و آل محمد (بر او و بر آنان سلام) که آن حاجت را برای من روا کنی ای مهربانتر از همه مهربانان و درود خدای بر محمد و آل طاهرین او باد

تَنْبِيْهُ : جمله (لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ) از آیه ۸۷ سوره نسیاء که در بالا مذکور افتاد معروف به آیه یونسیه است و در شانده و موافق بر روز نهم و غم مداومت بآن بسی نافع است

ششم

آیه نور : آیه ۳۵ و ۳۶ سوره ۲۴ (نور) - اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِثْقَا ذَرَّةٍ فِي الْمُبَاحِ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورُ عَلَيَّ نُورٍ هَدَى اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ يُضَيِّتُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

خداوند روشنی آسمانها و زمین است مثل تشبیه او مانند فانوسی است که در آن چراغی باشد و چراغ در قندیلی بتورین قرار گرفته و آن قندیل بتورین گوی ساره ایست و خشان که از در ساخته شده شعله آن چراغ از درخت بابرکت زیتونیت که نه مشرقیت و نه مغربیت و دروغ نیست آن خود بخود درخشنده و شعله و راست هر چند که آنرا آتش مس نکرده باشد (یعنی بوسیله آتش خاجی مشعل نشده است) روشنائی بالای روشنائی و نور فوق نور است خداوند هر کس از بندگان را بخواهد دارا و کند برای رسیدن بنور خود و بهمانی مس نماید و باین نور دسترس میاید و خدای این مثل برای مردم میزند (تا معنویات را بوسیله محسوسات برای آنها روشن و واضح سازد) و خداست که

هفتم

شیخ بزرگوار در مصباح بروایت از معصوم علیه السلام مداومت بخواندن آیه از آیات مبارکات را که ذیلاً مرقوم میگردد در پیش آمد هر مہتی و برای دفع هر خطر و دفع هر دشمنی مؤثر دانسته و بگوید فرموده اند و تمام آن آیات مستتبه برکتنا پرستی و توجہ بمبدی حقیقی و چاره ساز واقعی و توسل بدرگاہ قیام علی الاطلاق میباشد

(۱) - آیه ۵۱ - سورہ نهم (توبہ) - قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (یا محمد ص) بگو هرگز ما نخواهد رسید جز آنچه خداوند در کتاب تقدیر ثبت فرموده است مولی و صاحب خستیا را دوست و بر خدا بایستی اشخاص متوکل توکل و اعما کنند و کار خود را با و گذار کنند

(۲) - آیه ۱۰۷ - سورہ دہم (یونس) - وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

و اگر خداوند ترا برنج و مشقت و تبی چار کند جز خود او کسی نیست که آن نج و سختی را از بین ببرد (و ترا راحت سازد) و اگر اراده کند تو خیر و راحت مالی برسد هیچکس نیست که جلوگیری آن خیر و فضل شود (و آن راحت را از تو سلب نماید) هر کس از بندگانش بخواهد (بمقتضای مصلحت) آنخیر را میسر سازد و دوست خداوند آفرزنده مهربان

(۳) - آیه ۸ - سورہ یازدہم (ہود) - وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
و هیچ جنبندہ ای نیست در روی زمین مگر اینکه روزی دادن با و بر خداست و خداست که میداند قرار گاہ آن جنبندہ را (در حال حیات) و آرا گاہ او را (در حال ممات) و بہم حال او آگاہ است و کیفیت حال و کمیت روزی آن جنبندہ تمام در کتاب روشن عالم و لوح محفوظ مکتوب ثبت است (و جز آنچه در او نوشته شدہ نخواہد شد)

(۴) - آیه ۱۰ - سورہ میت نهم (عنکبوت) - وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقًا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِنَّهَا لَكِنْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و بسا از جنبندگان بستند که مانند آدمی و مور و موش نمینند (روزی خود را بدوش نمی کشند و ذخیرہ نمی کنند خداوند است که ہم آنها را (که ذخیرہ نمی کنند) و ہم شمارا (که ذخیرہ میکنند) روزی میدہد و دوست حسدای شوا (که چون میگویند روزی ما از کجا خواهد رسید می شنود) و خدای دانا (که میداند روزی شمارا از کجا بدہد و برساند)

(۵) - آیه ۲ - سورہ سی و پنجم (فاطر) - مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
آنچه خداوند از خیر و رحمت و برکت برای مردم بفرستد و باب سعادت بگشاید هیچ کس نیست و نمیتواند که آن خیر و رحمت را باز گیرد و آن در سعادت را ببندد و هر ذری را که خدا بپسندد و خیری را که او باز گیرد و هیچکس نیست که بتواند آن خیر را بفرستد یا باب خیری را برای او از آن پس بگشاید. و خدا نیست که در باز گرفتن غالب است و در بخشودن و خیر رسانیدن دستکار و حکیم

(و بمقتضای حکمت میدهد و میسازد)

(ع) - آیه ۳۸ سوره یونس (الزمر) - قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ وَرَحْمَتِهِ فَلِحَبْسِ اللَّهِ عَلَيْهِ بَنُوكُلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

(یا محمد بن باین بت پرستان) بگو آیا نمی بینید و فکر نمی کنید؟ اینها نیز که بجای خدا و بغیر از خدا میخوانید و میپرستید و آنها چیز میجوایید اگر خدا و نداداراده کند که بمن رحمتی برساند و محبتی وارد کند آیا آنها قادرند که رفع آن رحمت و مشقت را از من بکنند؟ یا اراده کند بمن خیری و رحمتی برساند آیا آنها میتوانند مانع آن خیر شوند و آن رحمت را از من باز گیرند؟ (حال که از آنها کامی ساخته نیست) بگو خدا مرا کافی و او مرا بس و پسند است توکل کنندگان بر او توکل می کنند و کار خویشان را با او و اگر بکنند

(۷) - آیه ۱۲۹ سوره نهم (التوبة) - حَبِيبِ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

خدا مرا کافیست که جز او معبودی نیست بر او توکل کرده ام و کار خود را با او و اگر باده کرده ام که پروردگار عرش بزرگست (و کائنات باین عظمت را پروراند و نگهدارنده است) وَآمْتَنِعَ بِحَوْلِ اللَّهِ وَفَوْتِهِ مِنْ حَوْلِهِمْ وَفَوْتِهِمْ وَأَسْتَفِيعُ بِرَبِّ الْفَلَاقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَأَعُوذُ بِمَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

و بجاگیری میکنم بوسیله حول و قوه خداوندی از حول و قوه آنها (که در مقام خصومت و اذیت من هستند) و شفاعت می طلبم بدگاه پروردگار صبحگاهان از شر آفریدگان و پناه میبرم بشیئت خدا

که نیروی جز نیروی خدا نیست

تَنْبِيْهِ - بدی است که قسمت اخیر یعنی جمله (و آمْتَنِعَ إِلَى آخِرِ) آیه قرآن نیست دعا مأثور است که برای کفایت شر دشمنان پس از آیه میفهم باید خوانده شود

(۸) - آیه ۱۷۳ سوره سوم (آل عمران) - الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّارَ كَذِجَعُوا الْكُفْرَ فَأَخَوْهُمْ قَرِئَهُمْ أَنَّهُمْ آيْمَانًا وَقَالُوا احْبِسْنَا اللَّهَ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

اهل ایمان حقیقی آنکسانی هستند که مردم بر آنها گفتند که گروهی برای آزار و کشتن شما گرد هم آمده اند برای اینکه آنها را بترسانند و از خدا دست بردارند ولی آنها ترسیدند و این گفتار بر ایمان آنها افزود و تصدیقشان بخدا بیشتر شد و گفتند خدا ما را کافیست و ما را یاری خواهد نمود و بهترین وکیلی است (که ما کار خود را با او و اگر بکنیم)

(۹) - آیه ۵ سوره یازدهم (هود) - إِنْ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَاقِبُكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنْ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

توکل و بکیه من بر خدا نیست که پروردگار من و پروردگار شماست من کار خود را با او و اگر باده کرده ام هیچ جنبنده ای نیست مگر اینکه تحت قدرت و مالکیت اوست (بجای فرموده است موی پیشانی آن جنبنده بدست اوست) بهمانا پروردگار من بر راه راست و طریق عدل و حق است و راه و روش او بر صراط مستقیم است

هشتم

آیه سوم سوره شصت و پنجم (الطلاق) - که تلاوت آن بعد از نمازهای یومیه و عبادت بر آن موجب فرج و مزید نعمت و سعادت است - وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَرِزْقًا

مِنْ حَبْتٍ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ
لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

وهر کس خدا ترس و پرهنز کار شود خدا راه بیرون شدن (از گناہان و حوادث
عالم) را بر او می کشاید و از جایی که گمان نمیدارد با و روزی میدهد و هر کس در برابر خدا توکل
کند خدا او را بس است (و کفایت امر او را می فرماید) زیرا خدا امرش بر همه عالم نافذ است و
همانا برای هر چیز قدر و اندازه ای مقرر داشته است (و سر از قدر او نتوان چسبید)

هـ

آیات ۵۴ تا ۵۶ سوره نمل (منزل) مبتنی بر توحید باری سبحانه و تعالی - ۵۴ -
قُلِ اتَّخَذَ اللَّهُ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اللَّهُ خَبِيرٌ أَعْمَالُهُمْ كُوتُ
گمگو (یا محمد) سپاس و ثنا مخصوص خدا است و سلام بر بندگان او که آنان را برگزید و از
گناہان پاک و صافی گردانید (و از هلاکت نجات بخشید) آیا خداوند (واحد و احد و جمع و جمع صفات
کمال و جمال) بهتر است (که پرستیده شود) یا بهائیکه آنان می پرستند و شرک را و قرار میدهند
۵۵ - اَمِنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاَنْزَلَ لَكَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَانْتَبٰتُنَا
بِهِ حَذَانٌ ذَٰلِكَ لِمَنْ لَّهْ اَنْ تُنْبِئُوا شَجَرَهَا ؕ اَلَمْ يَكُنْ مَعَهُ رَبُّهُمْ قَوْمٌ يُّنْبِئُ
(آیا شرکای آنها قابل پرستش است؟) یا کسی که آسمانها و زمین را آفرید و برای شما
آسمان آبی فرو داد و در که بوسیله آن بستانهای بخت افزائی بروی انیم و حال آنکه شمار نمیرسد
درختی از آنرا بروی انید آیا با وجود خداوند یکجا معبود دیگری متصور است؟ (خیر متصور نیست)
که این شرکین مردمانی هستند که از حق و حقیقت عدل میکنند

۵۶ - اَمِنْ جَعَلَ الْكَافِرَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاقًا
وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ اَلَمْ يَكُنْ مَعَهُ رَبٌّ يُّنْبِئُكُمْ لَا تَبْلُغُونَ

(آیا خدایان آنها قابل عبادت است؟) یا کسیکه زمین را قرارگاه مخلوقات داده و در وسط
زمین نهرها جاری ساخته و برای آن کو بهای بلند برپا داشته و بین دو دریا برزخ و حائل ایجاد
نموده است آیا با چنین خدائی معبود دیگری شرکیاست؟ (چنین نیست) بلکه بسیاری از
این مردم نادانند

۵۳ - اَمِنْ نَجِيبٍ الْمُضْطَرِّ اِذَا دَعَا وَكَاشِفِ السُّوءِ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خُلَفَاءَ اَلَا تَذَكَّرُونَ
اَلَمْ يَكُنْ مَعَهُ رَبٌّ يُّنْبِئُكُمْ فَاَلَمْ تَذَكَّرُوا

(آیا شرکائی که آنها می پرستند پرستش کرد نیست؟) یا کسی که جواب استرعام و دعا
هر پریشان حال و در مانده را میدهد و هر بد و گزند را از شما دور می سازد و شمارا وارث پیشینیان قرار
داده و جانشین مایکات آنها ساخته است آیا با چنین خدائی دیگری را میتوان شرک
ساخت؟ (خیر شرکی برای او نیست) چرا شما این قدر کم یاد و فراموشکار هستید و متذکر آفریدگار
خود نمی باشید؟

۵۴ - اَمِنْ هَدٰىكُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَّيْلٍ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّیَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ
يَدَيْ رَحْمَتِهِ ؕ اَلَمْ يَكُنْ مَعَهُ رَبٌّ يُّنْبِئُكُمْ فَاَلَمْ تَذَكَّرُوا

(آیا بهای آنها سزاوار پرستیدن است) یا کسی که در تاریکیهای شب و دریا شما را راهنما
میکند و کسی که باد را قبل از باران رحمت و باده رحمت خود می فرستد آیا با چنین خدائی شرکی
موجود است؟ بلند و ارجمند است مقام خدای یحیی بهیسا از آنچه آن مردم نادان شرکین و قنوط

هـ- اَمِنْ بَيْدَةِ الْخَلْقِ ثُمَّ بَعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ عَالَهُ
مَعَ اللَّهِ فُلْ هَانِوا بَرِّ هَانُكَرَانِ كَتَمْتُمْ صَادِقِينَ

(آیا معبود آنها بهتر است؟) یا کسی که آواز آفرینش آفریدگان را او کرده و باز آن را
بر میگرداند؟ و کسی که شمار از آسمان زمین روزی میدهد؟ آیا با چنین خدای خالق رازق
معبود دیگری شریک است؟ (حاشا) باین مشرکین بگو اگر راست میگویند و بصدق ادعای خود
معتقدید) دلیل و برهان خود را بیاورید

دهم

آیه شانزدهم و هفدهم سوره سوم (آل عمران) - که در تعقیب بر نماز یونیه تلاوت
آن تاکید شده است

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ - إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُولُوا الْإِيمَانِ إِلَّا فِي مَآجِلَاتِهِمْ الْعِلْمُ نَبِيًّا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ يَأْتِ اللَّهَ فَاِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
گوایای داد خداوند باینکه معبودی سزاوارترش نیست مگر او. و گویای دادند فرشتگان
و صاحبان دانش نیز باینکه جز او معبودی نیست. او را موعود خلق اقامه میزان عدل نموده (هر کس را
هر چه سزاوار دیده داده است و باینچ کس بخلاف قسط و عدل رفتار نمی کند). معبودی جز او
نیست و خداوند غالب در استکبار است - همانا دینی که مرضی و موجب خشنودی خدا تعالی است
اسلام است (که تسلیم شدن در برابر دین حق و تمام او امر و نواهی اوست) و آنانکه دارای کتاب
هستند (یعنی یهود و نصاری) ترک اسلام و اختلاف در دین خدا نکردند و منکر نبوت محمد تم نشدند

عکس از اینکه علم بجهانیت اسلام و محمد حاصل نمودند و این عناد و انکار از روی حسد و طلب یابی
بود که درین خود داشتند. و هر کس کافر شود و منکر آیات حق گردد بداند که خداوند در حساب تند است
(و بزودی بحساب آنان میرسند)

یازدهم

آیه ۵۱ و ۵۲ سوره (لقم) آیه نظر چشمم رخم بنا بر شهسور - وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَيُزْفِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ - وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ
لِّلْعَالَمِينَ

نزدیک بود که افرا چون قرآن خواندن ترا شنید چشمهای بغض آمیز تو بگریزد و
چشمهای بدخودشان ترا بغیرانند و بهلاکت اندازند و از روی حسد بگویند که او جن زده و دیوانه است
و حال آنکه این جزیند و اسباب تذکری برای جهانیان نیست

دوازدهم

سوره (الاعلی)، آیه ۱۹ - که در رکعت اول نماز عیدین (فطر و اضحی) پس از قرائت
حمد باید خوانده شود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- سَبِّحْ اِنَّم رَبِّكَ لَا اَعْلٰی ۲- الَّذِي خَلَقَ قَوٰی ۳-
وَالَّذِي مَدَّرَ فَهْدٰی ۴- وَالَّذِي اَخْرَجَ الْمَرْعٰی ۵- فَجَعَلَهُ غُثٰا اَخْوٰی ۶-
سَنَقِرُكَ فَلَائِنِّی ۷- اَلَا مَا شَاءَ اللّٰهُ اِنَّهُ یَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا یَخْفٰی ۸- وَنُبَشِّرُكَ
لِلْبَیْسِ ۹- فَذَكِّرْ اِنَّ نَفْعَیَ لِّلذِّکْرِی ۱۰- سَیِّدَ کَرَمٍ یَّحْتٰی ۱۱- وَیَجْبِیْهَا
اَلَا تَشْفٰی ۱۲- الَّذِی یُضَلِّی النَّارَ الْکُبْرٰی ۱۳- ثُمَّ لَا یَمُوتُ فِیْهَا وَلَا یَحْیٰی ۱۴-

فَدَا فَلَاحَ مَنْ تَزَكَّى ۱۵ - وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ۱۶ - بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۱۷ - وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَنْتُمْ ۱۸ - إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّفُفِ الْأُولَى ۱۹ - صُفْحِ الْهُدَى

وَمُوسَى

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱ - تسبیح و تتریک نام پروردگار بلند مرتبه خودت
از آنچه سزاوار است ۲ - آنچنان خدائی که همه چیز را بیا فرید و تسویه فرمود یعنی او را مستعد
کمال لایق او قرار داد ۳ - و آنقدر آنیکه هر چه شایسته هر مخلوق بود باندازه استعدادش تقدیر
نمود و او را براه وصول بکمال و بطریق سود و زیانش هدایت فرمود ۴ - و آنقدر آنیکه چیز را
حیوانات را برویانید ۵ - پس آنرا بخشکانید و سبزی آنرا بدل بسایه نمود ۶ - بزودی
آیات قرآن بر تو میخوانیم و بایستی تو آنرا از یاد نبری ۷ - مگر آنچه را خدا بخواهد (که از یاد ببرد
و فراموش سازی) همانا او دانای بامور و اقوال آشکار و پنهانی همه است ۸ - و آسان
کردیم ما برای تو سلوک طریق آسان شریعت سهله را ۹ - پس آیات قرآن مردم را متذکر
و یاد آور شو هر چند که تذکر و پند تو آنها را سودی نبخشد و موعظه تو در آنها اثر نکند ۱۰ - زود
باشد آنکس که از خدا بترسد متذکر شود و پند تو در او اثر نکند ۱۱ - و آنکس که بدبخت ترین مردمان
پهلوتی کند و از پند تو دوری گزیند ۱۲ - آن بدبختی که در طبقه آخرین جهنم و آتش بزرگ فرو افتد
۱۳ - و در آن درد کجیم نمیرد که راحت شود و نه زنده بماند که آسودگی کند ۱۴ - حقاً آنکسی
راست کار شد که خود را از آلودگی شرک و گناه پاکیزه و مژگی نمود یا زکوة ظهر داد ۱۵ - و نام
پروردگار خود را بیاد و بزبان آورد و بآبگیر عید نماز بجا آورد ۱۶ - بلکه شایع بجا بگزیدن
آخرت زندگانی و دنیا را اختیار میکند ۱۷ - و حال آنکه آخرت از دنیا بهتر و یادگار تر است

۱۸ - همانا این مطلب در کتب منزل و صحیفه وارده بر پیمبران نوشته شده است ۱۹ - و در کتب منزل برابر اسم و موسی از آن یاد گردیده است

سَبِّحْهُ هَمْدُ

سوره (الشمس) ۱ - آیه - که در رکعت دوم نماز عیدین پس از حمد باید قرائت شود
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱ - وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا ۲ - وَالْفَجْرُ إِذَا أَلْبَسَهَا ۳ - وَالنَّهَارَ إِذَا جَلَّهَا ۴ - وَاللَّيْلَ إِذَا تَغَشَّاهَا ۵ - وَالسَّمَاءَ وَمَا بَيْنَهَا ۶ - وَالْأَرْضَ وَمَا طَعْنَهَا ۷ - وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۸ - فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۹ - قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّبَهَا ۱۰ - وَكَذَّابٌ مَن دَسَّهَا ۱۱ - كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۱۲ - إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ۱۳ - فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَافِلَةُ اللَّهِ ۱۴ - وَتُسَفِّهُهَا ۱۵ - فَكَذَّبُوهُ فَعَفَا عَنْهَا ۱۵ - قَدْ مَدَدَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ يَدَيْهِمْ فَتَوَّاهَا ۱ - وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱ - قسم بخورید و تابش آن ۲ - و سگند باده
بنگامی که در دنبال آفتاب بد آید ۳ - قسم بر روز بنگامیکه باعث بروز و روشنائی آفتاب میشود
۴ - قسم شب بنگامیکه نور خورشید را بپوشاند ۵ - و سگند بآسمان و آنکس که او را بنا کرده
است ۶ - و قسم بر زمین آنکس که او را گسترده است ۷ - و قسم بجان آدمی (یا مطلق نفوس)
و آنکس که خلقت او را تسویه و تعدیل فرموده است ۸ - و پس از خلقت راه خیر و شر یعنی پاکی و ناپاکی
او را با الهام کرده و شناسانیده است ۹ - الحق کسی را شکاری یافت که نفس را ترک نموده و آنرا
از آلائش و ذایل پاک ساخت و با انواع فضایل و علم و عمل آنرا نموداد ۱۰ - و بحق کسی زیان کرد و از
سعادت بی بهره شد که بفسق و جهالت و بعصیت و ضلالت قدر و مرتبه نفس خود را کم و پست ساخت

۱۱- قوم شود بسبب طغیان سرکشی خود پیغمبر خود را کذب نمودند ۱۲- آنوقت که بدترین انقوم (یعنی قدر بن سالف پی کنندۀ ناقه صالح) بپا خاست ۱۳- پیغمبر خدا (ص) بآنها گفت از پی کردن ناقه خدا و از مزاحمت او در نوبت آب خوردن او دست بردارید ۱۴- انقوم نشینند و وعده غذایی که صالح بآنها داده بود کذب کردند و آن شتر را پی کردند ۱۵- پس خدای آنها هم بسبب گناه و عدم اطاعتشان آنها را یکجا برانداخت و بپاک خست و بپاکت را برای بگی مساوی و یکسان قرار داد و کوچک و بزرگ آنها معدوم و نگویند ۱۶- و خداوند هم از فرجام و دنباله این عذاب بپاک بپاک می داشت (همچنانکه سایر پادشاهان از تبعات بپاک شدن ترسان و بیمناکند)

چهارم در سجده

منا تیس که معروف بنماز جعفر طیار است در رسول خدا صلی الله علیه و آله آنرا بمو زاده خود جعفر طیار علیه السلام تعلیم فرموده و در خواندن آن بسی تأکید شده و حتی در مدت عمر مبارک هم باشد خواندن آن سنت و مستحب مؤکد است و آن چهار رکعت است بر هر دو رکعت بیک سلام و بایستی در رکعت اول پس از حمد سوره (اِذَا زُلْزِلَتْ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا) بخوانند و پس از قرائت پانزده مرتبه تسبیحات اربعه سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ و در رکوع و در سجود و بین دو سجده و در سجود دوم و پس از برداشتن سر در سجده دوم در هر یک ده مرتبه ذکر مزبور را بگویند و در رکعت دوم حمد و سوره (وَالْعَادِيَاتِ) و ذکر مزبور مانند رکعت اول و در رکعت سوم پس از قرائت حمد سوره (اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ) و باز از کار مانند دو رکعت قبل و در رکعت چهارم پس از قرائت حمد سوره اعلاص و باز ذکر تسبیحات اربع بشرح سه رکعت گذشته که مجموع از کار سیصد مرتبه شود و اینست

مذکور را در زیر تفسیر آنها بستم میآوریم و تماس و عادییم

سوره (الزلزال) ۸- آیه - که در رکعت اول نماز تسبیح پس از حمد خوانده میشود
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- اِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۲- وَ أَخْرَجَتْ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۳- وَ قَالَ الْإِنْسَانُ مَا هَٰذَا ۴- يَوْمَئِذٍ تُخَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۵- يَأْتِيَنَّكَ وَحْيٌ لَهَا ۶- يَوْمَئِذٍ يُخَذُّ النَّاسُ أَشْنَانًا لِّمَا كَانُوا فِيهَا يَسْتَفْتُونَ ۷- فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۸- وَ مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱- آن زمانیکه زمین جنبانیده شود و متزلزل گردد جنبانیدنی که برای آن مقررات ۲- بیرون ریزد زمین آنچه را از بارهای گران در درون خود دارد ۳- و آدمی گوید عجب زمین را چه شده است که چنین شده (و پنهانی های خود آشکارا ساخته است) ۴- در چنین روز زمین بزبان حال شرح حال خود گوید و (از علت جنبش بیرون ریختن بارهای سنگین و اعمالیکه بشر از خیر و شر در آن بجا آورده بیان کند) ۵- و این بدانجهت باشد که پروردگار تو با دوحی و امر فرموده تا از آنچه بر روی وی بعمل آمده حکایت کند ۶- در چنین روز مردم پراکنده و دسته دسته از قبور بیرون آیند تا جزای اعمال خود بنگرند ۷- پس هر کس بقدر ذره یا بوزن مور کوچک نیکی کرده است پاداش آنرا می بیند ۸- و هر کس بقدر ذره یا بوزن مور کوچک بدی کرده است کیفر آنرا می بیند

سوره (الغاديات) ۱۱- آیه - که پس از حمد در رکعت دوم نماز تسبیح خوانده شود
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- وَالْغَادِيَاتُ ضَبْحًا ۲- فَالْمُورِيَاتُ قَدْحًا ۳- فَالْمَغِيرَاتُ يَخْضًا ۴- فَاتَّزُنَّ بِالْجَنَّةِ يَوْمَ تَلْقَوْنَ فِيهَا قَوْسَ طَنْ يَدِ جَمْعًا ۵- إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۶-

وَأَنذِرْ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَنَهَيِّدُ ۝ ۸ - وَأَنذِرْ مَنِ اتَّبَعَ بِعِلْمِ اللَّهِ إِذَا اتَّبَعَهُ مَا تَوَقَّعُ ۝ ۹ - وَخَصِّلْ مَا فِي الصُّدُورِ ۝ ۱۱ - إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ ۝
 بنام خداوند بخشنده مهربان ۱ - قسم با سبهای جنگجویان در حالتی که شمشیر می کشند ۲ -
 و آن سبهای می گویند که با سبهای خود از زمین آتش بیرون میدهند ۳ - و سواران آن سبها میگویند
 که در سپیده دم بغارت دشمن میروند ۴ - و در حال و دین غباری در اطراف دشمن برانگیختند
 ۵ - و در صبحدم میان گروه دشمن درآمدند (که مقصود قوم بنی سلیم بوده است) ۶ - بنام اینها شوند
 که آدمی نسبت پروردگار خود ناپاس است (صحت خود را میسازد و نعمت را بیاد نمی آرد) - و بهمانا
 خود او بر این ناپاسی گواهد است ۸ - و او بر خب مال سخت جان و نجیل (و بر طاعت پروردگار
 ضعیف است) ۹ - آیا آدمی نمیداند آنوقت که مردگان از گورستانها بیرون آورده شوند ۱۰ -
 و آنچه در دنیا و سبهای آنهاست از کفر و ایمان گرد آورده و مشخص شود ۱۱ - بهمانا پروردگار آنها در
 آنروز باحوال و اعمال آنها آگاه و باخبر است (و جزای آنها را خواهد داد)

سُورَةُ (النَّصْرِ) ۳ آیه - که در رکعت سوم نماز جعفر طیار پس از حمد خوانده میشود
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱ - إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۲ - وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَخْرُجُونَ
 فِي دِينِ اللَّهِ آفَاجًا ۳ - فَتَبَيَّنَ يَحْيَىٰ ذَٰلِكَ وَاسْتَغْفِرُكَ إِنَّكَ كَانَ تَوَّابًا
 بنام خداوند بخشنده مهربان ۱ - چون نصرت و یاری خدا بیاید و تو برد دشمنان خود پیروز
 یابی و مکه فتح شود ۲ - و ببینی که مردم فوج فوج و قبیل قبیل در دین خدا (یعنی اسلام) داخل شوند
 ۳ - پس در اینوقت تسبیح آن عزیز کن خدا را از آنچه سزاوار نیست این تسبیح را با حمد و تسبیح پروردگار
 خود ترازم و مقرر سازد و ازاد (برای خود و مؤمنین) طلب آمرزش نماز را و از استغفار کنندگان

قبول تو میکند

سُورَةُ (الْاٰخِلَاصِ) ۴ آیه که در رکعت چهارم نماز تسبیح و در تمام نماز با پس از
 سُورَةُ فاتحه خوانده میشود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱ - قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۲ - اللَّهُ الصَّمَدُ ۳ - لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۴ - وَلَمْ يَكُنْ لَهُ أَحَدٌ
 (تفسیر این سُورَةُ مبارکه قبل از گذشت و باز هم تکرار میشود)

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱ - بگو یا محمد، اوست خداوند یگانه (نیکی در الوهیت کند
 و صفات و ارشادش است و نه در فعال و انظیری است) ۲ - خداوندی که بی نیاز است
 و پناه نیازمندانست نمی خورد و نمی تشنه و سحرزاند و می آید مانند همه باو محتاج و او از همه بی
 است) ۳ - نه او کسیر زاده و نه کسی او را زاده است ۴ - و نه از برای او کفو و مانند می وجود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ (الْمُحَمَّدِ) ۴ آیه که در غالب نماز با نبی واجب و مستحب خوانده میشود
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱ - قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۲ - لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۳ - وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۴ - وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۵ - وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۶ - لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱ - بگو (یا محمد) ای گروه کافران ۲ - من بخداست
 پرستید آنچه را شما پرستید ۳ - و شما هم پرستید فیستند آنرا که من پرستم ۴ - و نه من پرستند
 آنچه را شما پرستید ۵ - و نه شما پرستند آنچه را من پرستم ۶ - دین شما برای خودتان و دین

من برای خودم (ناموقع برسد و ناگزیر از گردیدن بدین من شود)

شانزدهم

سوره (الفدر) ۵ آیه که قرائت آن در نمازهای واجب بسیاری از نمازهای مستحب وارد گردیده است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- اِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۲- وَمَا أَزْدَدَبَا مَا مَالَهُ الْقَدْرِ ۳- لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۴- تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۵- سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱- ما قرآن را در شب قدر نازل نمودیم ۲- و چه چیز را دانا کرده است که چیت شب قدر؟ ۳- شب قدر بهتر از هزار ماه است ۴- فرشتگان و روح الامین در آن شب با اجازه پروردگارشان برای هر کاری که تقدیر میشود بر زمین فرود میآیند ۵- تا طلوع صبح صادق در آن شب سلام و سلامت نازل میگردد

هفدهم

سوره (العصر) ۳ آیه که نیز در نمازهای واجب مستحب قرائت آن سنت است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- وَالْعَصْرِ ۲- اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ خَسِرٌ ۳- اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَّصَّوْا بِاٰخِرَتِمْ وَتَوَّصَّوْا بِالْبَصِيْرِ

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱- قسم بزمان (یا عصر رسالت نوسوگند) ۲- همانا انسان دچار زیانکاری است ۳- مگر آن آدمیانی که بوحثت خدا و رسالت انبیا مگردند و کاری شایسته بجای آورند و یکدیگر را بر احسانت جانب حق و حرکت در راه حقیقت و مسکینانی و یرداری

در برابر باریا و مصائب خواهشهای نفس توصیه سفرارش کنند

هجدهم

سوره (الکوثر) ۳ آیه که نیز خواندن آن در نمازها سنت است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۲- فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۳- اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَلْبَسُ

بنام خداوند بخشنده مهربان ۱- همانا ما تو کوثر (یعنی خیر شیرابا و لا و زیاد یا خیر) که در بهشت است و اشاره تمام خیر دنیا و آخرت) عطا کردیم ۲- بنا برین (و بشکر از این بخت) برای پروردگارت نماز بگذار و شتر قربانی نما (که مستمندان از آن بهره مند شوند) ۳- همانا دشمن تو (که نسل ترا منقطع میدانند) خودش مقطوع النسل و بنالیده است (و در روی زمین بقعه نمی ماند که از نسل تو در آن موجود نباشد)

نوزدهم

سوره (الجمعه) ۱۱ آیه که در رکعت اول نماز جمعه و هم چنین در بسیاری از موارد خوانده شود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اذْكُرْ مَا فِي السَّمٰوٰتِ مَا فِي الْاَرْضِ الْمَلٰٓئِكَةُ الْقٰدِرٰتُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَرَبُّكُمُ الرَّحْمٰنُ الْعَلِيْمُ ۲- هُوَ الَّذِيْ يَبْعَثُ فِي الْاُمَمِ رَسُوْلًا مِنْهُمْ يَتْلُوْا عَلٰیٰهُمْ اٰیٰتِهٖ وَرَبِّهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كُنُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۳- وَآخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا لَمْ يُجْعَلُوْا مِنْهُمْ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۴- ذٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَّشَآءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۵- مَثَلُ الَّذِيْنَ جٰلَوْا التَّوْبَةَ ثُمَّ رَجَعُوْا كَمَثَلِ الْاِنْحٰثِ الَّذِيْ نَسَا فَاَنْفَارًا يَنْسُ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا وَلِلَّهِ لَهْدِيْ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ

ع - قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ رَعَيْتُمْ أَوَّلِيَّاءَ اللَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَقَاتُوا الْوَيْتَ
 إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۷ - وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ
 ۸ - قُلْ إِنْ الْمَوْتَ لَذِي نُفُوزٍ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ فَتَعَالَىٰ
 فَعْبُكُمْ يَا كُفَّارُ ۹ - يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا بُدِئَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ
 فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۱۰ - فَإِذَا قُضِيَ الصَّلَاةُ
 فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۱۱ - وَإِذَا
 رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ
 وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِالزَّالِمِينَ

بنام خداوند بخشنده مهربان

۱ - تسبیح و تزیین کنید خدا را آنچه در آسمانها و زمین است خداوندی که پادشاه پاک غالب
 دانست ۲ - او آن کسی است که در مردمان نمی (بی خط و بی سواد) پیمیری از جنس خودشان برگزیده که
 آیات خدا را بر آنها بخواند و آنها را تزیین کند (یعنی از عیوب اخلاقی و جماعی پاک و پاکیزه نماید) و بآنان
 کتاب خدا و حکمت (یعنی علم بحقیقت اشیا و درستکاری) بیاموزد هر چند آنها قبل و پیش از ظهور او
 در گمراهی و غیبت و آشکاری بودند ۳ - و هم چنین مردمان دیگری که بعد از آنها می آیند آیات کتاب
 و حکمت بیاموزد و او است خداوند غالب و نام (که کارهایش مقتضای صلاح و حکمت است) ۴ -
 این بعثت (و انگیزش پیمیری آموزش بعالم بشری) فضل و بخشش خدا نیست که بکس بخواند و
 متعلق به پرشود عطا میفرماید و خدا صاحب فضل و بخشش بزرگی است ۵ - مثل و نمونۀ آن کسی که کتاب
 نوریه را با خود حمل میکند (یعنی میخواند یا به راه میبرد) و بآن عمل نمی کند مثل الاغی است که کتاب

بیا خود برد و این تشبیه برای آن گسافیت که آیات خدائی را کذب میکنند و خداوند مذموم کرده
 شما را که از اینها نمیفرماید ع - یا محمد بگو ای کسانی که یهودیت را اختیار کرده اید اگر می پندارید
 که شما اولیاء خدا و دوستان حق هستید و مردم دیگر نیستند در اینصورت اگر راست بگوئید آرزوی
 مرگ کنید (تا بهرید و بدست خود وصل شوید) ۷ - ولی هرگز شما آرزوی مرگ نخواهید کرد بسبب
 آنچه که قبلاً و در مدت زندگانی از شما بظهور رسیده و خداوند دانی بکارهای شما را است (یعنی با
 اعمال نشتی که کرده اید و خدا از آن خبردار است شرمندۀ اید و روی ملاقات خدا را زارید) ۸ -
 یا محمد بآنان بگو همانا مرگی را که شما از آن فراری هستید و میل ملاقات آنرا دارید محققاً و بلافاصله و دیدار
 شما خواهد آمد و پس از مرگ شما را بجهنم خداوندی که دانی با نور پنهان و آشکار است حاضر میکند
 و آنوقت است که او را آنچه شما در دوره زندگانی بجا آورده اید با خبرتان خواهد ساخت ۹ -
 ای کسانی که (بجدا و رسول و) گرویده و تصدیق نموده اید بنگامیکه برای نماز روز جمعه با هم برشته
 شود و مناهای مذکوره بسوی ذکر خدا (یعنی نماز جمعه) مشتاب کنید و خرید و فروش را کنار بگذارید
 این کار برای شما بهتر است اگر شما بدانید (یعنی علم بحاجات و نیکیهای آن داشته باشید) ۱۰ - و چون
 نماز جمعه بانجام رسید در زمین بپایانید (یعنی بکسب کار خود بروید) و از فضل و نعمای خدائی
 انکساب کنید (و هر چه میخواهید از غنای او بطلبید) و خدا بسیار باریاد و باریاد است که
 رستگار شوید و بدینال این عمل شما فلاح و نجات خواهد بود ۱۱ - و (آنانکه از یاد خدا غافلند و در
 امور مادی هستند) چون تجارتی بپایانید یا امریه مشغول کننده آید را بنگرند بسبب آن رو میکنند
 و تراجمالت قیام در نماز را می کنند و تنهایی میگذارند (بگو آنچه نزد خدا است بهتر است
 آن کار بپایان و از تجارتی که شما بآن روی کنید و خدا بهترین روزی دهند گانت)

بِسْمِ

سوره المنافقون، ۱۱ آیه که در رکعت دوم نماز جمعه پس از حمد خوانده میشود
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱- إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ
 إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ
 اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 ۳- ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۴- وَإِذَا
 رَأَوْهُمُ يُخَيَّلُكُمْ أَنَّكُمْ كَأَنْتُمْ خَشَبٌ مُتَسَدِّدٌ يُجْوَدُ
 كُلَّ صَبْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوٌّ فَاحْذَرْهُمْ إِنَّهُمْ أَنَّى يُوَفَّكُونَ ۵- وَإِذَا قِيلَ
 لَهُمْ تَعَالَوْا يَتَخَفَتُوا لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَارُوسُكُمْ وَرَأَيْتُمْ بُصُودَهُمْ وَهُمْ مُتَسَكِّرُونَ
 ۶- سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْفَغْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْفِغْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۷- هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا
 وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ۸- يَقُولُونَ لَنْ جُعِلَ
 إِلَى الْمَدِينَةِ لَنْفَرَجَنَّ أَلا عَرَفْتُمْهُمَا أَلَا ذَلِكَ لِلَّهِ الْعِزَّةِ وَلِرَسُولِهِ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا مِنَ
 الْمُنَافِقِينَ لَا يَبْلُغُونَ ۹- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا أَمْوَالَ الْكُفَرِ وَلَا أَوْلَادَ الْكُفَرِ عَنْ
 ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۱۰- وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْفَأُ فِيهِ
 قُلُوبُكُمْ أَتَى أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ فَيَقُولُ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقِي وَأَكُنْ
 مِنَ الصَّالِحِينَ ۱۱- وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

بنام خداوند بخشنده مهربان

۱- ای رسول! چون منافقان (دوریون ریاکار) نزد تو آمده گفتند که ما گواهی میدیم
 که تو فرستاده خدا هستی (غریب مخور) خدا میداند که تو رسول اوئی و خدا هم گواهی میدهد که منافقان
 سخن بد دروغ میگویند ۲- سوگند می (دروغ) خود را سپر جان خویش (دو مایه غریب مردم) قرار داده
 تاراه خدارا (بر روی مردم) ببندند همانا آنها بد میکنند ۳- برای ایسار که آنها (دروغ) ایمان آورد
 و سپس کافر شدند (و هر خدائی دیگر را) بر دلهاشان زده شد تا حقایق ایمان انقضند ۴-
 ای رسول! چون تو بدنهائی آنها را (صورت ظاهر آنها را) میسنجی ترا عجب بیاید و چون
 از آنها میشنوی (پس بان آوردند) بجز فهاشان گوش میدی گوی آنها چوب خشکی هستند که بدیوار
 شده اند هر صدائی که میشوند بر ضرر و زیان خود می پذیرند آنان دشمنان (دین ایمان) هستند
 خدا بشدشان آنها کجا میرود و منصرفشان کجا است ۵- و چون با آنها گفته شود بیایید
 تا رسو بخدا برای شما طلب آمرزش کند سرهای خود را پیچیده و می بینی که با کبر و نخوت روی میگردانند
 ۶- ای رسول! ما از برای آنها آمرزش نخواهی یا نخواهی برایشان کیاست هرگز خدا آنها
 نخواهد آفرید همانا خداوند مردمان تهکار فاسق را هدایت نخواهد نمود ۷- اینها همان کسانی هستند
 که میگویند بر کسانی که در گرد رسو بخدا هستند چیزی ندید و اتفاق مالی نمیدانند و در او پراکنده شوند
 در صورتیکه خزانه های آسمان و زمین مال خداست ولی منافقان نمی فهمند و ادراک آن نمی کنند
 ۸- آنها میگویند چون بعد از کشتیم البته باید صاحبان عزت و ثروت (یعنی بودان)
 مردمان خوار و زبون (یعنی مسلمانان) را از شهر برین کنند و حال آنکه عزت مخصوص بخدا و رسول
 اهل ایمانست و لکن منافقان از این معنی نمیفهمند ۹- ای کسانی که ایمان (بخدا و رسول)

آورده اید مبادا داریهای شما و فرزندان شما شمار از یاد خدا باز دارد و کسانی که چنین کنند و از یاد خدا غافل شوند تحقیقت آنان زیانکارانند ۱۰ - و از آنچه بشمار روزی کردیم در راه خدا انفاق کنید پیش از آنکه مرگ یکی از شما فرا رسد و در آنحال (حسرت) بگوید پروردگار اجل مرگ مرا اندکی اگر بیاخیر اندازی در این صورت من صدقه و احسان بسیار کنم و از بندگان نیکوکار و مردمان شایسته شوم ۱۱ - و حال آنکه هرگز خدا اجل (و ساعت مرگ) هیچ کس را چون موقعش فرارسد بیاخیر نیندازد و خدا بر چه شما (از نیک بد) بجا میآوردید ناگاه است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیات آخر سوره مبارکه الحشر که حاوی اسم اعظم الهی است و در هر موقع تلاوت آنها مفید و نفع بسیار است .

۱- لَوْ اَنزَلْنَاهُ هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَهُ خَاشِعًا مُّصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَلَيْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۲- هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَالِمُ الْغُيُوبِ وَاللَّهُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۳- هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقَدِيمُ
السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُتَعَبِّدُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۴- هُوَ اللَّهُ
الْمَخْلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَمَنْ يَكْفُرْ بِكُتُوبِ اللَّهِ فَإِنَّكَ تُكْفِرُ بِكَ وَتَكْفُرُ بِمَا كُنْتَ تَكْفُرُ

لَا مَبْدَأَ لَكَ إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

خاتمه

فهرست ابواب نسخه (ادعیه القرآن) آیات شریفه استانی که در این مجموعه هم از ان میتوان استفاده نمود

بَابُ أَوَّلٍ

در استعاضه و پناه بردن بخداي سبحان

(۱) سوره (الفاس) (۲) سوره (المؤمنون) آیه ۹۹ (۳) سوره (المؤمنون) آیه ۱

بَابُ ثَانٍ

در استعاضه بخداي سبحان انشرف و اشرار و سبها اعمال

(۱) سوره (الفلق) (۲) سوره (هود) آیه ۴۹ (۳) سوره (البقره) آیه ۱۷۰
(۴) سوره (القصص) آیه ۲۰ (۵) سوره (الشعرا) آیه ۱۵۹ (۶) سوره (یونس) آیه ۸۶
(۷) سوره (المؤمنون) آیه ۹۶ (۸) سوره (التحریم) آیه ۱۱ (۹) سوره (یونس) آیه ۸۵
(۱۰) سوره (المتحه) آیه ۵ (۱۱) سوره (ابرهیم) آیه ۲۸

بَابُ ثَالِثٍ

در استعاضه از آتش و زنج و عذاب خداوند قهار

(۱) سوره (الذخان) آیه ۱۱ (۲) سوره (الفرقان) آیه ۱۷ (۳) سوره (المومن) آیه ۷
(۴) سوره (الفرقان) آیه ۸۷ (۵) سوره (آل عمران) آیه ۱۹۲ (۶) سوره (آل عمران) آیه ۱۳
(۷) سوره (آل عمران) آیه ۱۸۸ (۸) سوره (آل عمران) آیه ۱۸۹ (۹) سوره (البقره) آیه ۱۹۷

بَابُ رَابِعٍ

در دعاء برای پدر و مادر

- (۱) سوره (نوح) آیه ۲۹ (۲) سوره (الشعراء) آیه ۸۷ (۳) سوره (الشعراء) آیه ۸۷
(۴) سوره (الناس) آیه ۲۵ (۵) سوره (ابراهيم) آیه ۴۲ (ع) سوره (المؤمن) آیه ۸ و ۹

باب پنجم

در دعاء برای طلب ذریه و اولاد و ازاد و احوال

- (۱) سوره آل عمران آیه ۳۳ (۲) سوره (الاحقاف) آیه ۹۸ (۳) سوره (مريم) آیه ۵۵ و ۵۶
(۴) سوره (الانبیاء) آیه ۸۹ (۵) سوره (الفرقان) آیه ۷۴ (ع) سوره (العلم) آیه ۳۲

باب ششم

در دعاء برای ذریه و اولاد

- (۱) سوره (ابراهيم) آیه ۳۸ (۲) سوره (ابراهيم) آیه ۴۲ (۳) سوره (الاحقاف) آیه ۱۴
(۴) سوره (العلم) آیه ۳۲ (۵) سوره (البقره) آیه ۱۳۲ (ع) سوره (الفرقان) آیه ۷۴
(۷) سوره (المؤمن) آیه ۸ (۸) سوره (المؤمن) آیه ۹ (۹) سوره (ابراهيم) آیه ۴۰

باب هفتم

در دعاء برای برادران

- (۱) سوره (الأعراف) آیه ۱۵۰ (۲) سوره (الحشر) آیه ۱۰

باب هشتم

در دعاء برای عموم مؤمنین و مؤمنین

- (۱) سوره (نوح) آیه ۲۹ (۲) سوره (ابراهيم) آیه ۴۲ (۳) سوره (المؤمن) آیه ۷
(۴) سوره (المؤمن) آیه ۸ (۵) سوره (المؤمن) آیه ۹

باب نهم

در دعاء برای طلب هدايت و استقامت دين

- (۱) سوره (که) آیه ۲۶ و ۲۷ (۲) سوره (که) آیه ۲۸ و ۲۹ (۳) سوره (الناس) آیه ۱
(۴) سوره (الشعراء) آیه ۸۳ و ۸۴ (۵) سوره (الاحقاف) آیه ۱۴ (ع) سوره (ابراهيم) آیه ۴۲
(۷) سوره (التحریم) آیه ۸ (۸) سوره (یوسف) آیه ۱۰۲ (۹) سوره (البقره) آیه ۱۲۳
(۱۰) سوره (الأعراف) آیه ۲۲۳ (۱۱) سوره (آل عمران) آیه ۱۲ (ع) سوره (آل عمران) آیه ۱۹
(۱۳) سوره (النمل) آیه ۱۹ (۱۴) سوره (الحمد) آیه ۵ و ۶ (۱۵) سوره (الکاف) آیه ۹

باب دهم

در دعاء برای طلب خيرات و حسنات

- (۱) سوره (الحقص) آیه ۲۴ (۲) سوره (النمل) آیه ۱۹ (۳) سوره (الشعراء) آیه ۸۵
(۴) سوره (البقره) آیه ۷ (۵) سوره (آل عمران) آیه ۱۹۲ (ع) سوره (الأعراف) آیه ۱۵۵

باب یازدهم

در دعاء برای طلب علم و حکمت

- (۱) سوره (که) آیه ۲۶ و ۲۷ (۲) سوره (بنی اسرائیل) آیه ۸۲ (۳) سوره (الشعراء) آیه ۸۳
(۴) سوره (الشعراء) آیه ۸۴ (۵) سوره (که) آیه ۱۱۳ (ع) سوره (الکاف) آیه ۹
(۷) سوره (البقره) آیه ۱۳۲ (۸) سوره (التحریم) آیه ۸ (ع) سوره (آل عمران) آیه ۶

باب دوازدهم

در دعاء برای طلب خیر و مغفرت و تکفیر گناهان

- (۱) سوره (هود) آیه ۴۰ (۲) سوره (نقص) آیه ۱۵ (۳) سوره (نوح) آیه ۲۹
 (۴) سوره (الأعراف) آیه ۱۵۰ (۵) سوره (الأعراف) آیه ۱۵۴ (۶) سوره (الأعراف) آیه ۲۲
 (۷) سوره (ابراهيم) آیه ۴۲ (۸) سوره (آل عمران) آیه ۱۴۱ (۹) سوره (المؤمنون) آیه ۱۱۱
 (۱۰) سوره (البقرة) آیه ۲۸۶ (۱۱) سوره (المنح) آیه ۵ (۱۲) سوره (الحشر) آیه ۱۰۰
 (۱۳) سوره (المؤمن) آیه ۷/۸/۹ (۱۴) سوره (آل عمران) آیه ۱۳ (۱۵) سوره (آل عمران) آیه ۱۹
 (۱۶) سوره (البقرة) آیه ۲۸۵ (۱۷) سوره (التحریم) آیه ۸ (۱۸) سوره (الکھف) آیه ۹

باب سیزدهم

در دعاء برای طلب توبه و قبولی اعمال

- (۱) سوره (الأحقاف) آیه ۱۳ (۲) سوره (ابراهيم) آیه ۴۲ (۳) سوره (الأعراف) آیه ۱۴۰
 (۴) سوره (البقرة) آیه ۱۲۲ (۵) سوره (الأعراف) آیه ۱۵۵ (۶) سوره (المؤمن) آیه ۱۱
 (۷) سوره (المنح) آیه ۴ (۸) سوره (البقرة) آیه ۱۲۱

باب چهارم

در دعاء برای طلب حسن ثوی (منزلگاه)

- (۱) سوره (التحریم) آیه ۱۱ (۲) سوره (الشعراء) آیه ۸۵ (۳) سوره (المؤمنون) آیه ۳۰
 (۴) سوره (النساء) آیه ۷۷

باب پانزدهم

در دعاء برای طلب سلامت و امنیت

- (۱) سوره (ابراهيم) آیه ۳۸ (۲) سوره (یونس) آیه ۸۵ (۳) سوره (یونس) آیه ۸۶

- (۴) سوره (البقرة) آیه ۱۲۰ (۵) سوره (النساء) آیه ۷۷

باب شانزدهم

در دعاء برای طلب رفیقه و شریک در راه و شریک در عیشت

- (۱) سوره (الانبیاء) آیه ۸۳ (۲) سوره (النقص) آیه ۲۴ (۳) سوره (طه) آیه ۲۷/۲۸
 (۴) سوره (البقرة) آیه ۱۲۰ (۵) سوره (المائدة) آیه ۱۱۴ (۶) سوره (ص) آیه ۱۴
 (۷) سوره (ابراهيم) آیه ۳۰

باب هفدهم

در دعاء برای طلب نصرت و پیروی از پیغمبر

- (۱) سوره (النبی) آیه ۲۹ (۲) سوره (والصافات) آیه ۹۸ (۳) سوره (الزمر) آیه ۱۰
 (۴) سوره (طه) آیه ۳۰/۳۱ (۵) سوره (النساء) آیه ۷۲ (۶) سوره (البقرة) آیه ۲۵۱
 (۷) سوره (الأحزاب) آیه ۶۸ (۸) سوره (المنح) آیه ۵ (۹) سوره (یونس) آیه ۸۵
 (۱۰) سوره (آل عمران) آیه ۱۴۱ (۱۱) سوره (البقرة) آیه ۲۸۶ (۱۲) سوره (نوح) آیه ۲۳/۲۸
 (۱۳) سوره (الشعراء) آیه ۱۱۸/۱۱۹ (۱۴) سوره (نوح) آیه ۲۲ (۱۵) سوره (الأعراف) آیه ۱۷

باب هیجدهم

در دعاء برای طلب صبر و توفیق ثبات

- (۱) سوره (الأعراف) آیه ۸۷ (۲) سوره (البقرة) آیه ۲۵۱ (۳) سوره (آل عمران) آیه ۱۴۱

باب نوزدهم

در دعاء برای طلب نجات از ستمکاران

پ
۷
ن
ن
خ

کتابخانه آیت الله بروجردی (ره)

5 5 4 3 0 2 8 1